

Budaörs Város Önkormányzat
EGYESÍTETT BÖLCŐDEI INTÉZMÉNYEK
SZAKMAI PROGRAMJA
2016.

készítette: Németh Lászlóné
Egyesített Bölcsődevezető

TARTALOM

1. Bevezetés
  - 1.1. Bölcsőde munkáját és szakmai programját meghatározó jogszabályok
  - 1.2. Bölcsőde
2. Szakmai programunk
  - 2.1. Célja
  - 2.2. Feladatunk
  - 2.3. Szakmai program elérhetősége
3. Az Egyesített Bölcsődei Intézmények minőségpolitikája
4. Küldetés nyilatkozatok
  - 4.1. Pedagógia hitvallásunk
  - 4.2. Gyermekképünk
  - 4.3. Kisgyermeknevelő-képünk
  - 4.4. Bölcsőde- képünk
  - 4.5. Jövőképünk
5. Az intézmény bemutatása
  - 5.1. Budaörs Egyesített Bölcsődei Intézmények adatai
  - 5.2. Az Intézmény jogállása
  - 5.3. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése
  - 5.4. Kezdetek
  - 5.5. Demográfiai adatok, tendenciák
  - 5.6. Tárgyi feltételek
6. Egyesített Bölcsődei Intézmények bemutatása
  - 6.1. Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpont bemutatása
  - 6.2. Százszorszép Bölcsőde bemutatás
  - 6.3. Bölcsőde nyitva tartása
7. Az intézmény humán erőforrásai
  - 7.1. Egyesített intézmény dolgozói létszáma
  - 7.2. Továbbképzés
8. A bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramja
  - 8.1. Alapprogram célja
  - 8.2. A bölcsődei nevelés
  - 8.3. A bölcsődei nevelés alapelvei
  - 8.4. A bölcsődei nevelés feladatai
  - 8.5. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei
  - 8.6. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei
  - 8.7. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei
  - 8.8. A bölcsődei ellátás kapcsolatrendszere
  - 8.9. Alapellátáson túli családi nevelést támogató szolgáltatások

9. Bölcsődei felvétel rendje
  10. Sajátos nevelést igénylő gyermekek nevelése – gondozása
  11. Gyermekekről vezetett dokumentációk
  12. Fejlődés jellemzői bölcsődéskor végére
  13. Gyermekelelmezés
  14. Egészségnevelés, prevenció
  15. Hagyományok ünnepek
  16. Érdekvédelem, szülői- gyermeki jogok érvényesítése
    - 16.1. Érdekképviselői fórum
- Alapítvány
- Érvényességi nyilatkozat

Mellékletek:

1. sz. melléklet Bölcsőde szervezeti felépítése
2. sz. melléklet Megállapodás a szülővel
3. sz. melléklet Szervezeti és Működési Szabályzat

1.BEVEZETÉS

Budaörsi bölcsődék 1950 óta nevelik és gondozzák a gyermekeket kiváló szakemberek közös együttműködésével. Az Egyesített Bölcsődei Intézmények keretei között 2005 óta folyik a szakmai munka. Célom az eddigi szakmai színvonal megtartása, magasabb szintre emelése, valamint a gyermekek egészséges fejlődésének elősegítése.

Köszönöm az Egyesített Bölcsődei Intézmények valamennyi kisgyermeknevelő munkatársának a program előkészítésében és kidolgozásában felvállalt és teljesített munkáját. Kívánom, hogy ez a közös munka, erősítsen meg mindenkit nevelési-, gondozási-, és pedagógiai hitvallásunkban, hogy a jövőben is együtt dolgozhassunk a gyermekekért, és formálhassuk a bölcsőde arculatát. Fő feladatunk a Szakmai Program megvalósítása, mely alkalmazása során figyelembe vesszük a gyermekek és a szülők igényeit

Németh Lászlóné
Egyesített Bölcsődevezető

1.1 A bölcsődei munkáját és a szakmai programját meghatározó jogszabályok

- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata.
- ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól.
- Az Európai Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni kisgyermekellátásról.
- 1997. évi XXXI. törvény: A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról.
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról.
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.
- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről.
- 235/1997. évi (XII.17.) Korm. rend. a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló.
- 15/1998. (IV.30.) NM. rend a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló
- 328/2011.(XII.29.) Korm. rend. a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjairól és igénylésükről felhasználható bizonyítékokról.
- 8/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- 9/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról,
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közzétételre vonatkozó ajánlásokról
- 6/2016.(III.24.) EMMI rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról
- A bölcsődék Napjának megünnepléséről szóló 7/2010. (II.19.) SzMM utasítás.

1.2. A bölcsőde

A bölcsődei nevelés – gondozás célja a szeretetteljes, biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezése.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

A bölcsődei nevelés–gondozás – mint az első intézményi keretek között megjelenő szocializációs szintér – gyermekközpontú, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik.

15/1998 (IV. 30.) NM r. 35. § (2) meghatározza: A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását – nevelését végző intézmény.

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő – 20 hetestől – 3 éves korú – gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.

36. § (2)).A bölcsőde vállalhatja a hat éven aluli sajátos nevelési igényű gyermekek gondozását.

„A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél. Amit ez a kor elront, vagy elmulaszt, később helyrehozni nem lehet. Ezekben az években eldőlt az ember sorsa, jóformán az egész életére.”

Kodály Zoltán

2 . SZAKMAI PROGRAMUNK

A Budaörs Város Önkormányzat Egyesített Bölcsődei Intézmények szervezeti működését a Budaörs Város Önkormányzat Képviselő Testületének határozatával létrehozott aktuálisan érvényes alapító és Budaörs Egyesített Bölcsődei Intézmények Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg. Az intézmény szakmai működésének alapja a Szakmai Program, valamint a Szakmai program alapján minden nevelési év elején elkészített munkaterv, nevelési program és az évszaknak megfelelő napirend, melyek az adott nevelési év aktualitásait tartalmazzák. A szakmai program hatálya kiterjed az Egyesített Bölcsődei Intézmények intézményeire.

2.1. A szakmai programmal célunk:

- A Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlatok megerősítése, hagyományörzés megteremtése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a dolgozók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolatépítés és hálózatfejlesztés.
- Egyre jobban az ellátottak egyéni szükségleteinek biztosítása
- Az egészséges életmód alakításának segítése

2.2. Feladatunk, hogy a Szakmai Programot megvalósítsuk, és megteremtsük annak lehetőségét, hogy az az igények kielégítéséhez intézményünk biztosítsa a szakszerű, törvényes, és magas színvonalú ellátást

2.3. A szakmai program elérhetősége:

A szakmai program mindkét bölcsődénkben elérhető a szülők számára. A felvételt követő első szülői értekezleten az egyesített bölcsődevezető ismerteti a szülőkkel. A szakmai programhoz kapcsolódó tevékenységek tervezete megtekinthető az intézményekben, a bölcsődei csoportoknál elhelyezett faliújságokon.

3.AZ EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK MINŐSÉGPOLITIKÁJA

Családbarát, támogató intézményként Budaörs város lakosainak igényeihez igazodó jó színvonalú napközbeni kisgyermekellátás biztosítása, bölcsődei kereteken belül; az alapellátás és szolgáltatások nyújtásával. A jó minőségű munkavégzés a bölcsődei élet minden területén fontos célunk. Munkánkat valódi szakmai elhivatottsággal végezzük a gyermekek és a családok szolgálatában. Tevékenységünk legfőbb motiváló tényezője a szeretetteljes odafordulás, gyermeki személyiség tisztelete, a családok és intézményünk értékrendjének összehangolása, az egymás iránti megbecsülés, a következetesség és a feltétel nélküli elfogadás áll.

A bölcsődéinkről elmondható, hogy esélyegyenlőséget biztosít a Sajátos nevelési igényű gyermekeknek és a nehéz szociális háttérrel rendelkező gyermekek számára, segítséget jelent a családok számára a munkahely teremtés- illetve megtartás tekintetében. Ahhoz, hogy a szülő a munkahelyén lévő magas elvárásoknak meg tudjon felelni, nyugodtnak kell lennie a tekintetben, hogy gyermeke jó kezekben, biztonságban van. Intézményünkben a minőségi munka alapkövetelmény. Ennek garanciája munkatársaink alapképzettsége, továbbképzése, szakmai fejlesztése és az önképzés. Az ellátást és a szolgáltatás iránti igényt folyamatosan vizsgáljuk, mérjük. A mérések eredményeit beépítjük az intézmény további működésébe, folyamataiba. Felelősséget érzünk a szülők tájékoztatásáért, azért, hogy partnereinkkel összhangban és azok megelégedettségére végezzük munkánkat. A minőségfejlesztés részeként fontosnak tartjuk a szakmai fejlődést. A gyermekellátás színvonalának megtartását, növelését, az új kutatások eredményeinek megismerését, szakmai munkánkban való felhasználását, az egységes szakmai szemlélet kialakítását és annak megőrzését. A szakmai program az Intézmény szakembereinek szoros együttműködésével valósul meg. Az Intézményvezető évente kétszer ellenőrzi a részlegek tevékenységét, az átfogó ellenőrzések két évente a munka minden területére kiterjednek. A részlegek vezetői rendszeresen ellenőrzik a szakmai munkát. Minőségpolitikánk teszi lehetővé, hogy intézményünk hosszú távú céljai hatékonyan valósulhassanak meg.

A szakmai program tartalma, megvalósulása a szakmai megbeszélések és a továbbképzések egyik témaköre, ezzel megvalósulást is nyomon követjük.

4. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

4.1. Pedagógiai hitvallásunk

A korai életkorban a családi minta a meghatározó. A bölcsődei nevelés ezt kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepet vállal, annak érdekében, hogy a gyermekek fizikai, emocionális és szociális szükségletei teljes mértékben kielégítettek legyenek. Célunk a fejlődés elősegítése, az érzelmi értelmi intelligencia kibontakoztatása a családokkal együttműködve, a családok nevelési fikciójának pozitív segítségével. Az intézményi és a családi nevelés egymást erősítő folyamatként értelmezzük, mely megfelelő alapokat biztosít a gyermekek fejlődéséhez.

4.2. Gyermekképünk

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, individuum, aki egyéni szükségletekkel rendelkező, személyiség. Védelem, különleges bánásmód illeti meg. Fejlődését a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, a család érzelmi légköre és a szociokulturális háttere, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Az első évek a legmeghatározóbbak a gyermek életében, személyisége fejlődésében. A korai kötődés és a szocializáció időszakában alakulnak ki a későbbi egész életre jellemzőbb szokások, viselkedésminták alapjai. A csecsemő és a kisgyermek magával hozott képességeinek kibontakoztatásához a legkedvezőbb feltétel a szabadban mozgás, és játéktevékenység, a bizalomteljes meghitt személyi kapcsolat, az aktivitásra építő, interakcióban gazdag gondozás.

A gyermek fő tevékenysége a játék, mely útján megtanul tanulni, érdeklődni, kísérletezni. Megtanulja a nehézségek leküzdését. Megismeri az örömet, a megelégedést, amit a siker, a türelmes önálló, kitartó munka által elért eredmény útján szerez meg. A nem kognitív készségek, kompetenciák kisgyermekkorai elsajátítása elengedhetetlen feltétele a későbbi eredményes tanuláshoz, az iskolai, társadalmi szerepvállalás sikeréhez.

4.3. Kisgyermeknevelő- képünk

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Képes érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására minden kisgyermekkel. Jól ismeri a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiség kibontakozását, az aktivitást, az önállósodást. Képes a szülőkkel partneri kapcsolatban együttműködve elősegíteni szokások, a viselkedési szabályok elsajátítását. A gyermekek ellátását elhivatottsággal, professzionálisan, igényesen végzi. Képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra. Tudatában van annak, hogy személye, viselkedése példa lehet a gyermek és a szülők számára

4.4. Bölcsőde-képünk

Bölcsődéink nyitottak a kisgyermekes családok számára. Törekvésünk, hogy minden kisgyermek és felnőtt jól, otthonosan érezze magát bölcsődéinkben. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek nyugodt, biztonságot nyújtó nevelői légkörben, a játékon keresztül, a játékba integráltan tanulással gazdagodjanak értelmileg, érzelmileg és szociálisan. A játék, mint legfontosabb tevékenység határozza meg arculatunkat, melyben figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket is. Esztétikus, fejlesztő, optimálisan ingergazdag, környezetet teremtünk. Célunk, hogy a bölcsődéink úgy működjenek, ahol a gyermekek gondos ellátása mellett- jelentős segítséget adhatunk a gyermeküket otthonnevelő családoknak is.

4.5. Jövőképünk

Szeretnénk a hozzánk érkező gyerekeknek és szüleiknek továbbra is XXI. századi európai színvonalú gyermekléptékű bölcsődét kínálni:

- amelyben szeretetteljes nyugodt körülményeket biztosítunk a velünk kapcsolatban állóknak
- ahol bölcsődéseink biztonságban érzik magukat
- a lehetőségek széles tárházát biztosítjuk a képességük kibontakozásához
- ahol boldogan egyenlő eséllyel fejlődhetnek testileg, lelkileg.
- a játék az elsődleges és meghatározó a személyiségfejlődés és a szocializáció folyamatában.
- ahol bölcsődei életük önmegvalósító élményt adó tevékenységben teljesedik ki.
- képessé válnak a természeti – társadalmi környezetben biztonsággal önállóan tájékozódni, környezetünk értékeit és szépségeit felfedezni és megóvásában közreműködni. - Olyan bölcsődét képzelünk el, melyben a tárgyi feltételek folyamatos javulása és munkatársaink szakmai fejlődése biztosított, anyagi és erkölcsi megbecsülése az európai normáknak megfelelő.
- a minőség természetes követelmény
- a bölcsőde és a család nevelőpartneri kapcsolata erős egységet képvisel
- az intézmény működését a környezet valamennyi szereplője pozitívan értékeli és támogatja.

5. INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

5.1. Egyesített Bölcsődei Intézmények

Az Intézmény adatai:

Az intézmény neve: Budaörs Város Önkormányzat Egyesített Bölcsődei Intézmények
címe: 2040 Budaörs, Dózsa György utca 17/A

Elérhetőségek:

Telefon: +36 23/ 415-402 , fax: +36 23 /414-388

email: budaors@pitypangbolcsi.t-online.hu

honlap: www.budaorsibolcsik.hu

Fenntartó neve: Budaörs Város Önkormányzat

Székhelye: 2040 Budaörs, Szabadság u.

A bölcsődék férőhelyszámát, tevékenységi körét az Alapító Okirat szabályozza.

Működési engedélyük határozatlan időre szól.

Munkáltatói jogkör gyakorlója: Budaörs Egyesített Bölcsődei Intézmények intézményvezetője

A bölcsőde, a feladat jellegétől függően: napos bölcsőde

Ellátási terület: Budaörs Város közigazgatási területe és Pest megye

Érvényességi terület: Budaörs Város Önkormányzat Egyesített Bölcsődei Intézmények

Székhely , telephely

➤ **Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpont / Székhely/**

2040 Budaörs, Dózsa György utca 17/A

140 férőhely

Telefon: 06-23-415-402

E-mail cím: pitypangbolcsi.t-online.hu

Nyilvántartási szám: S0054017

➤ **Százszorszép Bölcsőde**

2040 Budaörs, Lévai utca 35

120 férőhely

Telefon: 06-23-420-959

E-mail cím: budaors@bolcsi.t-online.hu

Nyilvántartási szám: S0054017S0053827

Összesen: 260 férőhely

A bölcsődék a gyermekek védelméről szóló 1997.évi XXXI. törvény, és annak ágazati végrehajtási rendeleteiben meghatározott jogszabályok és a Budaörs Város Képviselőtestülete - mint fenntartó - rendeletei alapján végzik feladataikat.

5.2. Az Intézmény jogállása

Az Intézmény jogi személyiséggel rendelkező, önállóan működő költségvetési szerv.

Az Intézmény gazdasági szervezettel nem rendelkezik. A gazdasági és pénzügyi feladatokat a Budaörs Város Önkormányzat Pénzügyi Irodája látja el. Az Intézmény vezetője a személyi juttatások előirányzata felett önállóan rendelkezik, míg valamennyi egyéb kiemelt előirányzat tekintetében keretgazdálkodást folytat.

A működés pénzügyi forrása:

- állami normatív támogatás
- a fenntartói támogatás, melyet a Fenntartó a mindenkor éves költségvetésben határoz meg.
- saját bevétel (szolgáltatások térítési díja)
- egyéb források (pályázat)

Az Intézmény működésére vonatkozó szabályokat a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza

5.3 Az intézmény földrajzi elhelyezkedése

Budaörs a honfoglalók egyik törzsének nevét őrzi (Örs). A név Buda tagja pedig (a többi környékbeli településhez hasonlóan) a régióhoz tartozást jelöli. 1986.január 01.-én kapta meg a városi rangot. A város Pest megyében, a Budakeszi járásban, annak legnépesebb települése.

A város Budapesttől nyugatra, a Budai-hegység déli részén - Frank-hegy csoportja, a Csíki-hegyek és a Tétényi-fennsík között terül el, az úgynevezett Budaörsi-medencében.

Területe 23,59 km².

Lakosság: 30045 fő

Budaörs földrajzi fekvését alapvetően meghatározza, hogy a város Budapest agglomerációjához tartozik. A fővárossal való szoros közelsége meghatározó. A főváros nyugati kapujaként is emlegetett Budaörs valóban bevezetője és fogadója a budapesti forgalomnak, hiszen kettészeli a legnagyobb forgalmú, M1 és M7 autópályák közös szakasza, valamint a nyugat felé tartó nemzetközi vasútvonal. Budapest közelségét és földrajzi potenciálját az agglomerációban található települések közül Budaörs tudta a leginkább kihasználni és tudott a fekvéséből adódó lehetőséggel élni. Ehhez a városvezetés innovatív, vállalkozó szellemiségére is szükség volt, amelyek együttesen vezettek oda, hogy 2007-ben Budaörs volt „Magyarország legfejlettebb városa”, 2008-ban pedig a „leggazdagabb.” Manapság Budaörs dinamikusan fejlődő, modern várossá lett, vonzó az itt élők és a látogatók számára

Az elmúlt évtizedben sok vállalkozás is települt ide, ez is az alapja a város gyors fejlődésének. Szolgáltatások tekintetében Budaörs eléri a főváros színvonalát, ugyanakkor sikerült megőriznie kisvárosias báját, hangulatát. Mindezekből látszik, hogy Budaörs az agglomeráció leggyorsabban fejlődő városa.

Az ellátást igénybe vevők életkörülményei eltérő képet mutatnak. A Százszorszép bölcsőde közvetlen közelében számos önkormányzati bérlakás található, a lakótelepen panellakásokban élnek a családok. A Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpontba gyermekeink háromnegyede családi házas területekről érkezik az intézménybe.

5.4. Kezdetek

Budaörsön 1950-óta működik bölcsődei ellátás, melyet évtizedekig három intézményben biztosítottak. A rendszerváltást követően, e dinamikusan fejlődő városban az Önkormányzat megvalósította, hogy a korszerűtlen intézményeit bezárta, helyette új 60 férőhelyes bölcsődét épített 2002-ben a Dózsa György u. 17/A. szám alatt.

A Lévai utca 35. szám alatt működő Százszorszép Bölcsőde 1977-ben épült. 2004-ben az Önkormányzat 20 férőhellyel bővítette, és a régi részt folyamatosan felújította (tetőjavítás, világítás korszerűsítése, nyílászárók cseréje, az épület külső színezése, stb.) 2008-tól további 20 férőhellyel, és játszócsoporttal bővült önkormányzati forrásból.

Pityang Bölcsőde férőhelyeinek száma a negyedmilliárdos uniós támogatásból, és majdnem ugyanennyi önkormányzati forrásból bővült. 2011 őszétől 80 férőhellyel bővült az eredetileg 60 gyermek ellátására kialakított budaörsi Pityang Bölcsőde. Erre a kapacitásnövelésre rendkívül nagy volt a szülők részéről az igény, hiszen Budaörsön sok a kisgyermekes család. Férőhely bővüléssel a és sokszínű szolgáltatásokkal bővült 2011-ben. Az Önkormányzat az elmúlt időszakban nagy gondot fordít az intézményei fejlesztésére, korszerűsítésére.

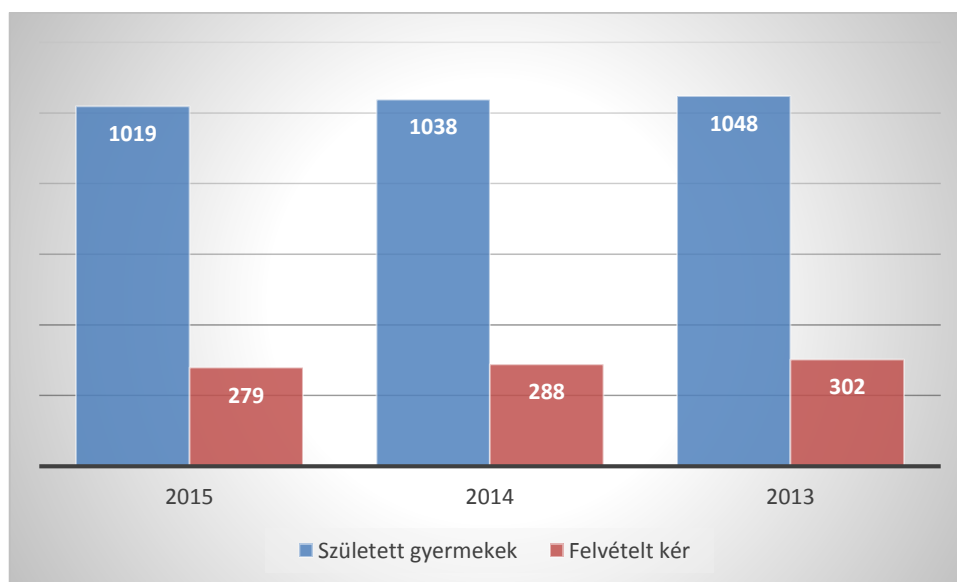
Jelenleg Budaörs Város bölcsődei ellátását Egyesített Bölcsődei Intézményi keretek között a Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpontban (Dózsa Gy. u.17/A. 140 fh.+ 20 fő) és Százszorszép Bölcsődében (Lévai u. 35. 120 fh.+10 fő játszócsoport) biztosítjuk, a két tagintézményben együttesen 260 bölcsődei férőhelyen.

Intézményeinkben a feltöltöttség 100%-os, a szociálisan rászoruló gyermekek száma jelentős.

A Gyámhivatallal és Gyermekjóléti Szolgálattal, a Védőnői Szolgálattal napi kapcsolatban vagyunk, közösen segítjük a családokat, a jelzőrendszer jól működik.

5.5..Demográfiai adatok, tendenciák

	Született gyermek	Felvételt kér
2015.	1019	279
2014.	1038	288
2013.	1048	302

A városban élő 0-3 éves korosztály 32%-nak biztosított bölcsődei férőhely.

Két önkormányzati bölcsőde működik 260 bölcsődei férőhellyel. Jelenleg a bölcsőde bővítését nem tervezik.

Az önkormányzat 30 férőhelyre kötött szerződést családi napközikkal a 3 éven aluli korosztály ellátására. A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. Gyvt. 41.§(1)

5.6. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja. Tárgyi feltételeink a szakmai követelményeknek megfelelően, megalapozottan és folyamatosan alakítottuk ki.

A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel, korszerű játékokkal rendelkezünk. A jó színvonal megtartásához szükséges az elhasználódott berendezési, felszerelési tárgyak folyamatos cseréje, pótlása, melyet az éves költségvetés függvényében folyamatosan szeretnénk megvalósítani. A szabadban mozgást, játékot és életet lehetővé tevő, biztonságos környezet biztosítására törekszünk, annak érdekében, hogy gyermekeink nevelése a legoptimálisabb tárgyi környezetben valósulhasson meg.

Csoportszobák

A bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete megfelel a törvényi előírásnak, gyermekenként meghaladja a három négyzetmétert. A bútorzat korszerű, minden bölcsődében egységes Egyediséget a bölcsődei részlegek beépített bútorai adják. Célszerű kiegészítő bútorok beszerzésével teljes a csoportok berendezése. A bútorok megfelelő elhelyezésével alakítjuk ki az elkülönített, nyugodt játszóhelyeket. Többségében elegendő hely van a nagymozgásos tevékenységekhez és a csendes játékokhoz. A csecsemőknek, a járnivaló gyermekeknek biztonságos hempergő vagy elkerített szobasarok biztosított. A puhaságot ülepárnákkal, játszópárnákkal, kuckóval, mesesarokkal nyújtjuk. A gyermekeknek saját helyük van az asztaloknál étkezéskor. A nyugodt alváshoz saját ágyat, jellel ellátott ágyneműt, állandó ágazási helyet biztosítunk gyermekeinknek.

Fürdőszobák

A gondozáshoz használt terület biztonságosan megközelíthető. Célszerű, tágas, megfelelően elhelyezett eszközök (pelenkázó, öltöztető pad, törülköző, és fésűtartó, egészalakos tükrök, fertőtlenítő eszközök, stb.) segítik a gondozás folyamatosságát. A gyermekvécé és a mosdó a gyermekek számára elérhető, a gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások kialakításához.

Gyermeköltözők

A gyermeköltöző berendezései: öltöző szekrények, öltöztető pad, pelenkázó asztal, szék. A gyermekek otthoni és váltóruháit jellel ellátott külön bölcsődei öltözőszekrényekben tároljuk. A faliújságokon helyezük el a neveléssel, gondozással kapcsolatos aktuális tájékoztatásokat, egyéb szükséges információkat.

Játszókert

A bölcsődei ellátás fontos helyszíne a játszókert, a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés szempontjából.

A mi játszókertünket is úgy alakítottuk ki, hogy az itt játszó gyermekek igényeinek megfeleljen.

Figyelembe kellett venni kialakításánál:

- tájolást,
- ültetendő fákat, növényzetet (ne szúrjon, ne legyen mérgező, bogyós a termése),
- homokozó kialakítása, fedése,
- mozgásfejlesztő eszközök telepítése (mászókák, csúszdák, rugós játékok, kisházak, kis triciklik, motorok, stb.) EU szabványnak megfelelően 78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, mely a játszótéri eszközök biztonságáról szól,
- vízpermetezők kialakítása (ÁNTSZ).

A helyiségek díszítése

A vizuális ingerek egyensúlyára, az esztétikus ingergazdag környezet kialakítására törekszünk. Az évszakoknak, ünnepeknek megfelelően, ízlésesen, mértékletesen díszítjük a helyiségeket. A díszítések kivitelezésénél korszerű, tartós és biztonságos anyagokat használunk. Gyermekmagasságban helyezük el a képeket, fotókat. A gyermekek által készített síkbeli és háromdimenziós alkotásokat a gyerekek számára látható, megérintható magasságba tesszük. A képeket biztonságos megoldással rögzítjük, védjük.

Textiliák

A gyermekek a szülő döntése értelmében saját vagy bölcsődei ruházatban tartózkodnak a bölcsődében. A váltóruhát ennek értelmében vagy a szülő vagy a bölcsőde biztosítja. A pelenkáról minden esetben a szülők gondoskodnak, textil pelenkát a székletes gyermekek gondozásakor használunk. Az alapvető textiliákról, azok tisztításáról, pótlásáról a bölcsőde gondoskodik.(törülköző, ágynemű, előke, abrosz, fürdőlepedő, stb.) Az előírásoknak megfelelően, gondosan mossuk, fertőtlenítjük a textiliákat. A gyermekek személyes használati tárgyait jellel látjuk el/ágynemű, törülköző/.

Játzóudvarok

Változatos mozgáslehetőségeket biztosítunk minden évszakban a beépített és a mobil játék eszközökkel.

A szabványoknak megfelelő homokozókban évente tisztított minőségi homokot szállítatunk. Nyáron pancsolással/ vízpermetezővel/ tesszük élvezetessé, és sokszor elviselhetővé a kánikulai napokat. A szabadlevegőn altatás a bölcsődékben folyamatosan szervezhető, fedett teraszok, fektető ágyak, és valamennyi egyéb feltételek biztosítottak.

Sószobák

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények mindkét tagintézményében működik sószoba.

A Százszorszép Bölcsődében Somadrin típusú, a Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpontban Himalája típusú só szoba került kialakításra.

Játékkészlet

A játék készlet összeállításánál figyelembe vesszük a pedagógiai és az egészségügyi szempontokat, a gyermekcsoport életkori összetételét, létszámát. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokkal, eszközökkel játszhasanak a gyermekeink. Biztosítjuk az anyag, a funkció szerinti változatosságot, a nemenkénti játékokat. Törekszünk arra, hogy a természetes anyagú, színű eszközök, játékok aránya növekedjen, tárolásukat is természetes anyagból készült kosarakban igyekszünk tárolni. A játékokat funkciók szerint csoportosítva, és gyermekmagasságában helyezük el. Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához.(manipuláció, konstruálás, utánzás, nagymozgás, szerepjáték, stb.). A nagycsoportokba babakonyhát, fodrászsarkot, boltot rendezünk be. A nemi szerepek kialakulását erősítjük fiús, lányos játékokkal. Hangszerekkel, bábokkal bővítjük a játék készletet.

A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékokat ajánlunk (kirakók, dominók, puzzlék). Minden korcsoportban vannak ismeretet adó, mesélhető képeskönyvek az aktuális évszaknak, ünnepnek megfelelően. Az alkotó tevékenységhez állandóan biztosítunk rajzpapírt, zsírkrétát, minőségi irónt, festéket, gyurmát. Könnyen kezelhető, biztonságos házilag készített sóliszt és főzött gyurmát használunk. A készletet különféle természetes anyagokkal, terményekkel egészítjük ki. Mozgásfejlesztő játékok is vannak a szobákban (kisautók, gurulók, mászó kockák, alagutak, stb.). Egyes eszközök csak állandó felügyelet mellett használhatók. Ezeket magas, zárt helyen tároljuk. Az otthoni játékokat, átmeneti tárgyakat a gyermekek behozhatják a bölcsődei csoportokba, igényük szerint elővehetik azokat.

6. EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK BEMUTATÁSA

6.1. Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpont

A bölcsőde családi, esztétikus környezetben található. Jól megközelíthető. Autóval érkező szülők számára kényelmes parkolási lehetőség biztosított. Szakképzett kisgyermeknevelők és segítő szakemberek biztosítják a szeretetteljes légkört, segítik a gyerekek egészséges fejlődését.

Az egészséges gyermekek mellett 12 fő sajátos nevelési igényű gyermek gondozására van lehetőség. Az új korszerű intézmény funkcióinak megfelelően kialakított, akadálymentesített épület

2011-től az intézmény 140 férőhelyes.+ 20 férőhely játszó

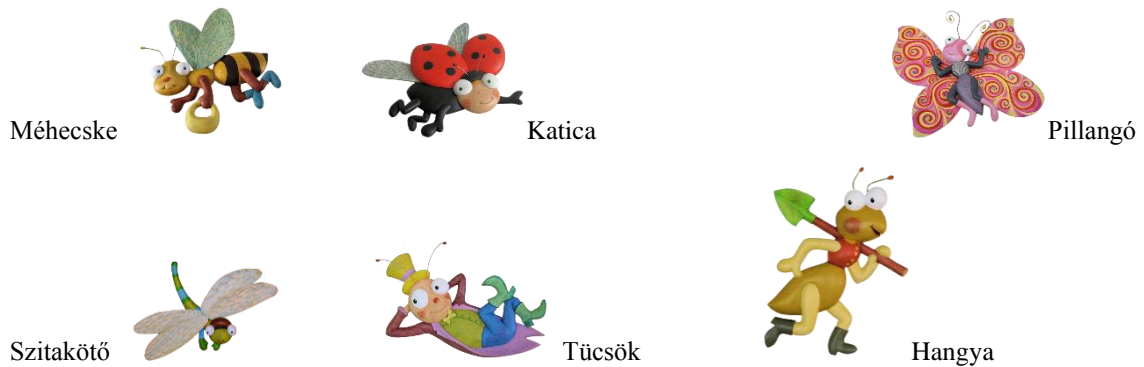
A beruházás elkészültével Budaörs egy kisgyermek nevelési központot hozott létre, melyben a bölcsődei ellátás mellett helyet kapott a sajátos nevelési igényű gyermekek szélesebb körű ellátása mely a vízi-, hang-, fényterápia, fejlesztőszoba, tornaszoba kialakításával bővült. A sérült gyermekek részére heti két alkalommal viziterápiát biztosítunk. Gyógytornász és gyógypedagógus segíti a fejlődésüket.

A bölcsőde arculatának a kialakításában jól kitűnik a kreatív ötletekkel és kezűgyességgel rendelkező kollégák munkája. Saját főzőkonyhát üzemeltetünk. A bölcsődei ételmezés célja, hogy olyan ételmezést biztosítsunk, amely mindennel ellátja a gyermekeket, amire a növekedéshez, fejlődéshez szükségük van, és ami a későbbi egészségüket is szilárdan megalapozza. A közétkeztetésben sajátos minőségbiztosítási rendszert működtetünk, a biológiai, kémiai és a fizikai veszélyhelyzetek megelőzését szolgáló HACCP rendszernek megfelelő és meghatározott előírások szerint.

Az intézményben minden igényt kielégítő, Himalája só szoba működik, melyben só homokozó is található. A gyermekek nagymozgás fejlődését jól felszerelt tornaszoba és gyógytornász is segíti. A bölcsődében 6 gondozási egység és játszócsoport működik. Egy egységen belül két csoportszoba, egy fürdőszoba, átadó és kreatív szoba található.

Csoportok:

Valamennyi egység alkalmas a különböző életkorú gyermekek fogadására, így a felmenő rendszer megoldott. Szobái világosak, tágasak. A csoportszobák a gyermekek életkorának megfelelő esztétikus, modern bútorokkal vannak berendezve, melyek segítik a gyermekek önállósodását. Játéktevékenységre kedvet ébresztő, inger gazdag környezet, a gyerekcsoportokban kialakított játékkuckó várja a gyerekeket. A kiváló minőségű játékok tudatos csoportosítása, kínálása a gyermekek fejlődését, kreativitásuk kibontakozását segítik elő. A terasz a gyermekszobához közvetlen ajtókijáráttal a játszókerthez szintben kapcsolódik. A teraszon a gyermekek levegőn való altatása minden évszakban megvalósítható. Az udvaron változatos mozgáslehetőségeket biztosítunk a telepített és kihelyezett játékokkal. A csoportnak saját homokozója és pancsolója van. A gyermekek számára a levegőn való alvás biztosított. A gyönyörű zöldövezetben, egész évben folyamatosan fogadjuk a kisgyermeket. A bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik, mely biztosítja a kornak és táplálkozás-élettani szükségletnek megfelelően a gyermekek étkeztetését. Igény szerint speciális étkeztetést is nyújtunk különböző ételallergiák esetén (liszt, tej, tojás érzékenység). Hagyományainkhoz híven közös családi programok, gyermekünnepek szervezését, lebonyolítását is végezzük.

A család-bölcsőde együttműködésére-együttnevelésére nagy hangsúlyt fektetünk. A családok mai helyzete megváltozott a társadalomban, ami magával hozta a nevelési szemléletváltozást is. Ma már arra törekszünk, hogy a gyermekek bölcsődei élete közelebb álljon a természetes élethelyzetekhez, a családban töltött élethez. Az intézmény nagysága és a szakképzett dolgozók attitűdje teszi lehetővé, hogy családias, otthonos, nyitott, az újra mindig fogékony, folyamatosan fejlődni tudó gyermekcentrum vagyunk.

A bölcsőde gyakorló területe a kisgyermeknevelő képzésnek.

6.2.Százsorszép bölcsőde

Intézményünk a budaörsi lakótelepen helyezkedik el. 1977. augusztus 20.-án nyílt meg. Típusterv alapján készült, tágas, világos épület, amely gyalogosan, gépjárművel és tömegközlekedési eszközökkel is jól megközelíthető. Ellátja a lakótelep, a közvetlen környezet, illetve a város 0-3 éves korú gyermekeit az édesanyák, a szülők, a gondviselők munkavállalását megkönnyítve. A bölcsőde hozzáépítéssel, átalakítással nyerte el mai formáját. Működő férőhely szám 120 fő. A bölcsőde külső-belső környezetének tisztaságára, rendezettségére nagy gondot fordítanak a dolgozók. Szakképzett kisgyermeknevelők biztosítják a szeretetteljes légkört. Nyugodt, odafigyelő légkörben, jó színvonalú felszereltséggel valósítják meg szakmai elképzeléseiket. A kisgyermeknevelők, és valamennyi munkatárs a családias, jó hangulatú, a családokat és egymást segítő együttműködésre törekszik. Az intézményben 5 gondozási egység működik. Egy gondozási egység 24 gyermek elhelyezésére szolgál, gyermeköltözőből, fürdőszobából és 2 gyermekszobából áll.

2 csoportszobából, 1 átadóból, fürdőszobából és játéktároló helyiségből áll. Valamennyi egység alkalmas a különböző életkorú gyermekek fogadására.

Csoportok nevei:

Csigabiga

Kisvakond

Süni

Micimackó

Teknős

Az alapellátást biztosító csoportokon kívül, működik egy játszócsoport is.

A bölcsődében a gyermekbútorok korszerűsítése folyamatosan történt, az intézményi költségvetés keretein belül. A világos, tágas gyermekszobákban ideális körülmények között tölthetik napjaikat a gyermekek. A játszósobák jól felszereltek, a játéktevékenységhez mind a konstruáló, mind a szerepjátékok eszközei megtalálhatók. A gyerekek önállóan, kedvük szerint választhatnak a játékokból. A terasz a gyermekszobához közvetlen ajtókijáratral a játszókerthez lépcsővel kapcsolódik. A teraszon a gyermekek levegőn való altatása minden évszakban megvalósítható. A bölcsőde udvarán füves és gumiöntvény játszóterület biztosítja a gyerekeknek a sokszínű tevékenység lehetőségét.

Az udvaron az uniós szabványnak megfelelően telepített és kihelyezett játszóeszközök vannak, amelyek a gyermekek nagymozgásos igényeinek kielégítését szolgálják. A bölcsőde udvarra 2015. nyarán lett felújítva.. Az udvar arculata megváltozott, a kikopott fű helyett gyeptéglát telepítettek. A kopott, sáros udvar színes és zöld lett, megoldották a vízelvezést. Modern, színes gumiöntvénnel takarták el azokat a területeket ahol a terebélyes fák miatt nem marad meg a fű. A csoportoknak külön homokozója van, melyek a felújítás alatt kisebbek lettek, és az elkorhadt faszegély helyett szélük gumiöntvényt kapott. Növényeket ültettek, melyek virágai megtörik a zöld területeket, és odavonzzák a pillangókat. A nyári melegben a hűsölést terebélyes lombkoronájú fák biztosítják, így a meleg nyári napokon is élvezhetik a z udvar előnyeit.

A Százszorszép Bölcsődében 2008 óta a felső légúti megbetegedések megelőzésként, Somadrin só szoba rendszeres használatát biztosítja a bölcsőde járó kisgyermekeknek heti 2 alkalommal.

A gyermekek nagymozgás fejlődését a rossz időben a jól felszerelt tornaszoba segíti. Az intézményben nagy hangsúlyt fektetnek a mozgásra, a szabad levegőn való játékra.

A bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik, ahol a HACCP programnak megfelelően történik a gyermek és a felnőtt étkeztetés is. Az étrendet szigorú előírás alapján az ételmezésvezető és a bölcsődevezető közösen állítják össze, amelyet a bölcsődeorvos is ellenőriz. A nevelési év során változatos családi programokat szervezünk.

6.3. Bölcsőde nyitva tartása:

A bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartónak kell meghatároznia figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre, illetve a visszautazás időtartamát.

Bölcsődéink, munkanapokon a reggel 6 órától este 18 óráig tartanak nyitva a fenntartó döntése alapján.

A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó a bölcsődei szünet idejére a szülő kérésére gondoskodhat a gyermek intézményi gondozásának megszervezéséről. A fenntartó minden év március 1-jéig tájékoztatja a szülőket a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjéről.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.

Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani. A szülőket március 1-jéig tájékoztatni kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell

- a gondozás-nevelés feltételeit, így különösen
- a törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- megfelelő textíliát és bútort,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban való tartózkodás feltételeit,
- az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint.

7. AZ INTÉZMÉNY HUMÁN ERŐFORRÁSAI

7.1. Az Egyesített Bölcsődei Intézmények dolgozói

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM rendelet/ továbbiakban rendelet/ rendelkezik arról, hogy a fenntartónak a bölcsődék számára milyen szakmai létszámot kell biztosítania. Az Egyesített Bölcsődei Intézményekben a szakmai munkakörökben foglalkoztatottak létszáma és képesítése megfelel a rendeletben foglaltaknak. Minden kisgyermeknevelő szakképzett. Többen rendelkeznek főiskolai diplomával is, számuk évről évre emelkedik. Az önképzés támogatását fontosnak tartjuk, hogy minél magasabban kvalifikált kisgyermeknevelők neveljék - gondozzák a ránk bízott gyermekeket. A nem kisgyermeknevelő munkakörben alkalmazott dolgozók akkor tudják eredményesen segíteni a munkát, ha látják helyüket, szerepüket a bölcsőde egészében. Olyan empátikus képességgel kell rendelkezniük, amely alkalmassá teszi őket arra, hogy megfelelő társaik legyenek a kisgyermeknevelőknek a gyermeki személyiség kibontakoztatásában.

Megfelelő szintű folyamatos tájékoztatás után tudniuk kell milyen célok érdekében, hogyan kívánják a kisgyermeknevelők a gyermekcsoport nevelését és gondozását megvalósítani, és ennek megfelelően járuljanak hozzá a nevelés-gondozás eredményességéhez.

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények 2 szervezeti egységből áll, a Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpontból, és a Százszorszép Bölcsődéből.

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények engedélyezett státusza: 91 fő

Az Egyesített Bölcsőde szakmai feladatainak ellátását szaktanácsadó, gyógypedagógus, gyógytornász segíti. Szakszemélyzet: 67 fő.

Az ételmezési feladatokat két szakképzett ételmezésvezető/ dietetikus/ látja el.

A bölcsőde orvosi feladatok ellátásával Intézményünk 2 fő gyermek szakorvost bízott meg.

7.2. Képzés, továbbképzés

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára **kötelező a szakmai továbbképzés**, melyet a 1993. évi III. Törvény szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzésen való részvétellel teljesíthető. A képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A továbbképzési időszak tartama hat év. A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelően. Továbbképzési ütemterv alapján szervezzük a szakemberek részére a továbbképzéseken való részvétel biztosítását. A szakdolgozók közül, évente 1-2 fő nyer felvételt főiskolai képzésre, - csecsemő és kisgyermek nevelő vagy óvodapedagógus szakon. Házi továbbképzéseken, szakmai napokon való részvétellel is lehetőség nyílik a dolgozók tudásának frissítésére.

8. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA

8.1. Az alapprogram célja

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alpprogramjának (a továbbiakban: Alpprogram) célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alpprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés (a továbbiakban: bölcsődei nevelés) hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel.

Az Alpprogram fejezetei valamennyi bölcsődei ellátásra (bölcsődére, mini bölcsődére, munkahelyi bölcsődére, családi bölcsődére) vonatkoznak, az egyes ellátási formák sajátosságainak figyelembevételével. A jogszabályi előírások, a szolgáltatást igénybe vevők szükségletei és az intézményi adottságok alapján a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak helyi szakmai programot kell készíteni, amelynek meg kell felelni az Alpprogramban foglaltaknak. A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alpprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

8.2. A bölcsődei nevelés

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteltetését. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

8.3. A bölcsődei nevelés alapelvei

8.3.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

8.3.2. A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

8.3.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődéink életébe.

8.3.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

8.3.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

8.3.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

8.3.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

8.3.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

8.3.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiai szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

8.3.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

8.4. A bölcsődei nevelés feladatai

8.4.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

8.4.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekes esetében korrektív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt tornaszoba, tér-játszó és a hidroterápiás medence és a fejlesztő-, fény-, hang és alkotóterápiás szoba.

8.4.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

8.4.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

8.5. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

8.5.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

8.5.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási vágy. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodási folyamatát.

8.5.3. Játék

... „A játék korántsem játék, nem pusztá szórakozás, időtöltés, hanem fontos ismeretek szerzésének és kifejezésének módja, valamint a kínzó belső feszültség csillapításának, az „öngyógyításnak” is eszköze.”... (Ranschburg Jenő)

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A rugalmas, jó napirend kialakításával segítjük, hogy minél több időt tölthessenek gyermekeink szabad játékkal.

8.5.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarkok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására. Bölcsődéinkben a csoportszoba kialakítása, a tornaszobák a belső térjátszó használata még rossz időben is lehetőséget nyújt a szükséges nagymozgásos játékokra. A terasz és játszókert kialakítása is sok lehetőséget kínál.

8.5.5. Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére. a napi tevékenység során a játékhoz kötötten többször alkalmazzák.

8.5.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. Kisgyermeknevelőink közösen megbeszélik, megtervezik hogy az évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódóan melyik új vers, mese kerül a meglévő palettához. A napi tevékenység során a játékhoz kötötten többször alkalmazzák. A gyermekek nagyon szeretik és egymásután többször is kéri.

8.5.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrítés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

8.5.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat, és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére. Kisgyermeknevelőink ezeket a tevékenységeket ritkábban alkalmazzák.

8.6. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

8.6.1. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

8.6.2. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődék szervezeti alapegységei a gyermekcsoportok. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott.

15/1998.(IV.30.) módosított NM rendelet 46. §

(1) A bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

- a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy
- b) sajátos nevelési igényű gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizennégy gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha

- a) egy sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,
- b) kettő sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,

Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. A csoportokba való felvétel általában az egyes gyermekek életkora, egyéni fejlettségi szintje alapján történik.

Két csoport képez egy bölcsődei egységet, amelybe maximum 28 gyermek vehető fel.

Az egység gyermekeit négy szakképzett kisgyermeknevelő látja el, őket egységenként egy takarítói munkakörben foglalkoztatott technikai dolgozó segíti. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. A bölcsődei ellátás teljes időtartalma alatt igyekszünk biztosítani a személyi állandóságot, a „saját” gyermek rendszert. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a bölcsődébe, végzi nevelését, gondozását, figyelemmel kíséri fejlődését, számon tartja egyéni igényeit, problémáit, szokásait, rendszeresen vezeti a gyermek dokumentációit. A csoport gyermekeinek egy része, 5-7 gyermek tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. Az úgynevezett „ölelkezési időt” (mindkét kisgyermeknevelő bent van a csoportban) elsősorban a „saját” gyermekeik nevelésére fordítják. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

A műszakbeosztásokat a helyi adottságok alakítják a bölcsődei részlegvezetők. A gyermekek soha nem maradhatnak felügyelet nélkül, még akkor sem, ha a kisgyermeknevelői létszám nem teljes.

8.6.3. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

8.6.4. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. Az életkornak megfelelő napi életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a jól szervezett folyamatos napirendet központi kérdésnek tekintjük.

A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”- rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

Arra törekszünk, hogy a családi nevelés és a bölcsődei nevelés összhangban legyen, harmonikusan egészítse ki egymást. A csoportok napirendjét egyeztetjük, összehangoljuk, szükség szerint módosítjuk, rugalmasan alkalmazzuk. Igyekszünk úgy dolgozni, hogy minden gyermek esetében és minden tevékenységre vonatkozóan az egész nap során érvényesüljön a folyamatosság. A gyermekek napirendjéhez igazodik a kisgyermeknevelők munkarendje. A csoportok napirendjéről a szülőket tájékoztatjuk.

8.7. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

8.7.1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek. A családlátogatás előzetes megbeszélés alapján történik. Célja a családokkal való kapcsolatfelvétel, a gyermek otthoni környezetében való megismerése, ezért lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerüljön sor. A gyerek számára fontos, hogy a kisgyermeknevelő az érzelmi biztonságot adó szülők jelenlétében, saját otthonában látja először. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsőde életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza.

8.7.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A három éven aluli gyermekek természetes élettere a család. Hasonló korú társakkal való együtt nevelkedése nem saját, hanem a társadalmi igény. Feladatunk, hogy az igény kielégítése mellett csökkentsük azokat a problémákat, nehézségeket, amelyeket a szülőktől való elválás, a környezetváltozás okoz. A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A módszer lehetőséget ad arra, hogy lehető legkíméletesebb módon történjen az elválás, és a gyermek biztonságban érezze magát az új környezetben. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. Mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciókat (pl. sírás, tiltakozás, nyugtalanság, étkezési zavar, alvászavar). A szülők megismerhetik az ellátás minden részleteit, közvetlenül láthatják a nevelő munkát, a nevelői magatartást, módszereket. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

8.7.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően. Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségügyi állapotáról, változásairól. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolata, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, levegőzés, önállóság, stb.) Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés a gyermek bevonásával történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot és erősítik a bizalmat, lehetőséget ad a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására.

8.7.4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

8.7.5. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal ajánlott tartani. A kapcsolattartásnak olyan módszere mely lehetővé teszi, hogy az adott csoporthoz tartozó gyermekek szülei szervezett formában találkozhatnak, beszélgethessenek aktuális témákról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermek személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése.

A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait. A beszélgetés ideje alatt a gyermekek felügyeletét biztosítjuk.

8.7.6. Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Bölcsődei részlegvezető egy nevelési éven belül három alkalommal tart szülői értekezlet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé). A beszoktatás előtti szülői értekezleten az Egyesített Bölcsődevezető is rész vesz, bemutatja az adott intézményt, ismerteti a szakmai programot, válaszol a szülők kérdéseire. A bölcsővezető tájékoztatást nyújt a szülők részére, és ismerteti a házirendet, befizetést.

Az első szülői értekezleten a kisgyermeknevelőkkel megállapodnak a családlátogatás időpontjában és a beszoktatások idejéről.

Az óvodába kerülő gyermekek szülei számára az óvodai beiratkozások előtt szervezünk értekezletet, melyre meghívjuk a bölcsődei részleggel kapcsolatot tartó óvoda vezetőjét, óvodapedagógusait.

8.7.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

Fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz.

A bölcsődei ellátásunkról szóló tájékoztatás helyi módja:

A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni

- honlapunkon: www.bolcsode-budaors
- internetes portálokon,
- szórólapokon keresztül, melyet helyben kapnak az érdeklődők. és eljuttatunk
  - az óvodákba, védőnőkhöz, Gyermekjóléti szolgálathoz.

8.8. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

- Család
- Bölcsőde és óvoda kapcsolata
- Egyéb kapcsolatok:

A bölcsődelátogatás, a családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás és a napi találkozások biztosítják, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig, a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni igényeit, szokásait.

Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik a család és az intézmény közötti jó kapcsolat kialakítását és elősegíti az együttnevelés megvalósulását.

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Különös jelentőséggel bír ez a közös igazgatású integrált intézmények esetében. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

A bölcsőde – egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával – együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek (gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő központ, óvoda, képző intézmények, a korai fejlesztés szakemberei, szakértői bizottság, gyermekvédelmi szakellátás, gyámügy).

A gyermekjóléti szolgálat a gyermekjóléti alapellátás része és ezen belül is preventív munkát végez, tehát a segítő, támogató munka koordinátora. A gyermekvédelmi törvény 17. §. (1) bekezdés felsorolja azon intézményeket, szervezeteket, melyeknek a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése es megszüntetése érdekében jelzési kötelezettsége van, mint a jelzőrendszer tagja.

A jelzőrendszer tagjai team munkában dolgoznak, melynek célja, hogy különböző szakemberek a segítő tevékenység során, a saját területükön ellátott feladataikat, egymással konzultálva, egymás munkáját megismerve, támogatva, kiegészítve dolgozzanak a cél érdekében. A jelzőrendszer tagjai esetében konstruktív együttműködésre van szükség.

8.9. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. A szolgáltatást a bölcsődei alapellátást igénybe nem vevő gyermekek számára nyújtjuk.

A Gyvt.42§ (4) szerint a szolgáltatásokért külön térítési díj kérhető, melyet a bölcsőde saját hatáskörben, a fenntartóval egyeztetve állapítja meg. A szolgáltatásokat a gyermekek orvosi igazolás nélkül vehetik igénybe. A szülő nyilatkozatot ír alá arról, hogy gyermeke egészséges. A gyermek egészségügyi könyvét és a védőoltások igazolását a szülő a vezetőnek bemutatja a szolgáltatás megkezdésekor.

A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell.

Játzócsoporthoz működtetése

A bölcsődénk külön játzócsoporthoz kialakításával, a szülőkkel vagy hozzátartozókkal együtt fogadja a gyermekeket heti két alkalommal 8-13 óráig, munkanapokon.

A kisgyermeknevelő szerepe megváltozik: ő a háziasszony a csoportban, a gyermekeket kísérőik gondozzák.

A játzócsoporthoz lehetőséget teremt arra, hogy

- szülő és gyermeke kedvező körülmények között játszhaszon együtt,
- a gyermekek barátkozhassanak egymással,
- a szülők beszélgethessenek egymással, kicserélhessék tapasztalataikat,
- a szülők tanácsot, segítséget kérjenek a kisgyermeknevelőtől,
- klubszerű foglalkozások keretében beszélgethessenek a kisgyermeknevelés-gondozás, az egészséges életmód, étkeztetés, stb. területének szakembereivel.

A bensőséges hangulat kialakításához nagyon fontos a létszámhatárok figyelembe vétele.

Időszakos gyermekfelügyelet biztosítása

A szülő elfoglaltsága idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét. Az időszakosan gondozott kisgyermekeket felvehető a normál bölcsődei csoport üres férőhelyeire.

A csoportösszetétel változékonysága és a széles skálán mozgó elvárások kezelése a kisgyermeknevelőtől kiemelkedően magas szintű ismereteket, rugalmasságot igényel. A kisgyermeknevelő feladatai, munkarendje a bölcsődei nevelés-gondozás elvei és az aznapi csoport alapján szervezendő. Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is fokozatosan, lehetőleg a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása.

Tanácsadás

A bölcsődében meghatározott időben, és igény szerint a szakemberek bevonásával biztosítunk tanácsadást az alábbi témákban:

- Gondozási – nevelési témákban.
- Étkezési gondok, diétás étkeztetés esetén, ételbemutatók szervezése.
- Eltérő ütemű fejlődés esetén.

„Cini-cini muzsika” zenés játék bölcsődés gyermekek és szüleik részére

Hinnünk kell a zenei nevelés fontosságában, amelynek jelentőségéről már sokan és sokat beszéltek. Mégis gyakran kell igazolnunk, hogyan vesz részt a zene a személyiség fejlődésében. Szerepe van a mozgásfejlődésben, a mozgásigény kielégítésében a nagymozgásos, az egyensúlyfejlesztő, a finommotorikus játékok sokaságán keresztül. Elősegíti az értelmi fejlődést, amikor a figyelem koncentrációját, tartósságát, megosztását irányítjuk a dalok éneklésekor, dallami-ritmikai elemek megismétlésekor. Kiemelkedő a zene szerepe a szóbeli kifejezőképesség és a nyelvi információk megértésének fejlesztésében is. A legnyilvánvalóbb azonban a zene jótékony hatása az érzelmekre, és a szocializációra. Ezek az átélt érzelmek nemcsak a másik személyiségének megértését segítik, hanem az alkalmazkodóképesség fontosságát is tudatosítják. Azért indítottunk a „Cini-cini muzsika” című zenés játékot a gyerekeknek és szüleiknek, hogy alkalmuk legyen közösen megtanulni a különböző gyermekdalokat.

Heti 2 alkalommal: hétfőn 17-17,45-ig, kedden 16,30-17,15-ig.

Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban kell rögzíteni.”

9. EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYEK BÖLCSŐDEI FELVÉTELI RENDJE

A felvétel történet:

- Szülői kérelemre
- A gyermek felvételét a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:
  - körzeti védőnő
  - háziorvos
  - gyermekorvos
  - szakértői és rehabilitációs bizottság
  - szociális illetve családgondozó
  - gyermekjóléti szolgálat
  - gyámhatóság.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek akinek

- A gyermekkel közös háztartásban élő szülő, törvényes képviselő vagy gondozó hivatalosan igazolja, hogy munkaviszonyban áll. A gyermekkel közös háztartásban élő szülő, törvényes képviselő, a gyermek gondozása mellett (GYED vagy GYES mellett), legalább 4 órás munkaviszonyban áll, és ezt a munkáltatói igazolással igazolja
- vagy a családban súlyos beteget, vagy fogyatékkal élőket ápol (igazolással).
- A gyermeket gondozó szülő nappali tagozatú felsőoktatási intézmény hallgatója (iskolalátogatási igazolással).
- A gyermekvédelmi törvény kiemeli az olyan kisgyermek felvételének szükségességét, akinek veszélyeztetettségét a gyermekjóléti szolgálat, orvos, védőnő, családgondozó igazolja, illetve szociális rászorultság esetén,
- A szülő (gondviselő) és a gyermek budaörsi lakóhellyel rendelkező lakos.

Amennyiben a szülő GYED-en van gyermekével, illetve a nagyszülő van GYES-en unokájával, akkor bölcsődébe nem vehető fel. A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető a bölcsődei ellátás igénybevételére.

A 15/1998 évi NM rendelet értelmében bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve annak az évnek december 31, napjáig vehető fel, amelyben a gyermek a 3. életévét betölti. Fogyatékkal élő gyermek az 5. életév betöltéséig, ill. annak az évnek a december 31-ig vehető fel, amelyben a gyermek az 5. életévét betölti. A bölcsődei ellátás igénybevétele önkéntes, a felvétel kérelemmel indul az irányadó jogszabályokban meghatározott módon és formában.

A bölcsődei felvételt megelőzően alkalmat adunk a bölcsőde megismerésére, nyílt nap, írásos ismertető, programok ajánlásával. Beszélgetés és kérdőív segítségével igyekszünk leendő bölcsődésünkről tájékozódni.

A bölcsődei felvétel egész évben folyamatos. Tárgyév május 30-ig azon szülők gyermekeinek beiratkozását várjuk, akik szeptembertől decemberig szeretnék megkezdeni a beszoktatást.

A beiratkozás az Egyesített Bölcsődei Intézmények székhelyén történik. A bölcsődék nincsenek körzetesítve, a szülő megjelölheti a számára legmegfelelőbb intézményt.

Az évközben jelentkezők az Egyesített Bölcsődei Intézmények Központjába kerülnek felvételre (2040 Budaörs, Dózsa Gy. u.17/A Tel: 06/23-415402), minden hétfőn 9.00-16.30-ig, valamint minden szerdán 8.00-16.00-ig, előzetesen telefonon történő bejelentkezést szívesen fogadjuk. A bölcsődei felvételtől az Egyesített Bölcsődevezető dönt. Ha bölcsődei jelentkezés során, a bölcsődébe jelentkező gyermekek száma meghaladja a felvehetők számát, az egyesített bölcsődevezető elutasíthatja a felvételi kérelmet, de javasol másik bölcsődét, ha még van üres hely, vagy úgynevezett "várólistára" kerülnek, ami azt jelenti, hogy az év folyamán kimaradt férőhelyekre bekerülhetnek. Ha a gyermek felvételt nyert, és a megbeszéltek időben nem kezdi meg a beszoktatást, indokolt esetben maximum 1 hónapig tartjuk fenn a helyet számára, ezt követően, - még igényli az ellátást - újra be kell íratni a gyermeket.

A felvétel elutasításával szemben fellebbezésre van lehetőség, az ellátásban részesülő az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz benyújtott panasszal élhet.

Sajátos nevelési igényű gyermekek felvételének rendje

2013. január 1-től jogszabályi változások miatt a bölcsőde korai fejlesztésben nem részesítheti, de gondozhatja - nevelheti a sajátos nevelési igényű gyermekeket. Az intézményünkbe járó gyermekek mindebből semmit sem vesznek észre, hiszen az előző évekhez hasonlóan az Egyesített Bölcsődei Intézmények Pityang Bölcsőde és Gyermekközpontban kapják meg a számukra szükséges fejlesztést, a már ismert gyógypedagógusoktól.

A felvétel rendje:

➤ Szükséges a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (továbbiakban Szakértői Bizottság) javaslata. Amennyiben a szülő nem rendelkezik a Szakértői Bizottság javaslatával, a szakszolgálat a szülővel történő megbeszélést követően kezdeményezni fogja a vizsgálatot.

- A szülővel történő beszélgetés alkalmával a bölcsődében orvosi és gyógypedagógiai anamnézis készül.
- A gyermek állapotának felmérését – megfigyelés és az anamnézis alapján – dokumentálni kell.

A sajátos nevelési igényű gyermekek elhelyezési módjai a bölcsődében:

Teljes integráció: ép bölcsődei csoportban egy vagy két sérült gyermek helyezhető el. A sérült gyermek ellátása két ép gyermek gondozásához szükséges személyi feltételek biztosításával oldható meg, így a csoportlétszám maximum 10 fő lehet.

A felvételhez szükséges dokumentumok:

A felvételhez szükséges formanyomtatvány személyesen kérhető az Egyesített Bölcsődei Intézmények intézményeibe, vagy letölthető a bölcsődék honlapjáról, www.budaorsibolcsik.huról.

A formanyomtatványhoz csatolni kell a szükséges igazolásokat:

- budaörsi lakcímkártya gyermeknek- szülőnek
- a gyermek anyakönyvi kivonata
- a szülő munkáltató szándéknyilatkozatát az újrafoglalkoztatás pontos idejéről
- Sajátos nevelési igényű gyermeknél a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslata.

Bölcsődei ellátás

Az intézményi jogviszony keletkezését az intézményvezető intézkedése alapozza meg. A kérelemről az intézményvezető dönt. Az intézményi ellátás igénybevételét megelőzően az ellátást biztosító, és az ellátást igénybe vevő között megállapodás megkötésére kerül sor, mely megállapodásban rögzítésre kerülnek az intézmény, és az ellátást igénybe vevő kötelezettségei, kötelességei és jogai.

A tájékoztatási kötelezettséget követően a törvényes képviselő nyilatkozik, miszerint a tájékoztatásban foglaltakat tudomásul vette, tiszteletben tartja, és aláírásával azt igazolja. A bölcsődei ellátás Budaörsön a Képviselő – Testület döntése értelmében ingyenes, nem kell gondozási díjat fizetni. Fizetni az étkezés igénybevételéért szükséges, a megállapított térítési díj erejéig. Az étkezési térítési díj befizetése mindig tárgyhónapban történik, amelynek teljesítésére 2 féle módon van lehetőség:

- kézpénzes befizetéssel
- átutalás formájában

10. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSE-GONDOZÁSA

Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról megfogalmazza, hogy a fogyatékos embernek joga van a képességeinek fejlesztését, szinten tartását, a társadalmi életben való részvételét, önálló életvitelének elősegítését szolgáló rehabilitációhoz. 2012-ig a 0-6 éves sajátos nevelési igényű gyermekek bölcsődében történő habilitációs és rehabilitációs célú nevelésére és gondozására, valamint korai fejlesztésére egyaránt lehetőséget adott a gyermekvédelmi- és a közoktatási törvény is.

A sajátos nevelési igényű gyermekek *korai fejlesztését* kizárólag a szakszolgálatok végezhetik. Ennek értelmében 2013. január 1-től a bölcsőde a sajátos nevelési igényű gyermekek habilitációját és rehabilitációját nem, kizárólag nevelését-gondozását végezheti. A korai fejlesztést 2013. 01.01-óta a Budaörsi Pedagógiai Szakszolgálat látja el. Esetünkben ez jelentős változást nem jelent, mivel a hozzánk járó gyermekek ill. az ambuláns ellátást igénylők egyaránt továbbra is a Pitypang Bölcsődében kapják meg, változatlan feltételekkel és minőségben a számukra szükséges fejlesztést. Az elmúlt évek alatt arra törekedtünk, hogy a legmegfelelőbb ellátást biztosítsuk a sajátos nevelési igényű gyermekek számára. Fejlesztésükben a gyógypedagógus mellett részt vesz a gyógytornász is. Az egyéni fejlesztés során kiemelt terület a mozgásfejlesztés, melynek célja, hogy fejlessze a gyermek mozgató funkcióit, valamint az észlelés és a mozgás térbeli és időbeli integrációját, ezáltal javítva a gyermek mozgásos ismeretszerzésének lehetőségeit, és megteremtve a beszédterápiához szükséges mozgásos készségek alapjait. Gyógytornászunk az aktív torna mellett szükség esetén speciális kezelést (Dévény Módszer – DSGM) is alkalmaz a megfelelő eredmény elérése érdekében. A sajátos nevelési igényű gyermekek részére heti rendszerességgel tudjuk a viziterápiás medencékben biztosítani a fejlesztést.

A gyermekek fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában történt. Az egyéni fejlesztés a szakértői vélemények alapján három éves kor alatt heti két, három éves kor fölött heti négy óra. A kiscsoportos foglalkozásokon mozgásos, zenei és kézműves játékokat játszottunk az egészséges gyerekekkel együtt.

Fontos szempont, hogy elősegítsük a fogyatékos emberekkel szembeni, a jövőben kívánatos magatartásformák kialakítását, azaz az elfogadást, a megértést, a nyitottságot, az együttműködést, az egyenrangúságot, az önzetlen segítségnyújtást, a pozitív diszkrimináció elfogadását. Mindezek kialakításának megkezdésére, alapjaik lerakására a bölcsőde a legalkalmasabb intézménytípus, mivel a gyermekek életében ez az első szocializációs nevelési intézmény.

Ebben az életkorban a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésbeli különbsége, egészséges társaikhoz képest a legkisebb, sok esetben a megfelelő fejlesztési móddal a különbség minimalizálható, esetleg teljesen eltüntethető. A korai fejlesztést kapó gyermek utolérheti társait. Az a gyermek, aki a szükséges korai fejlesztést nem kapja meg, egyre nagyobb mértékben lemarad a kortársaitól. A fejlődésbeli különbség - hasonlóan egy kinyíló ollóhoz egyre növekvő mértékű lesz, és a gyermek felzárkóztatása egyre nehezebb. Sok probléma a fejlődés előrehaladtával kerül felszínre. Az eltelt évek alatt a Budaörs bölcsődéiben dolgozó kisgyermeknevelők számos esetben jelezték, ha egy gyermek fejlődésében elmaradást, eltérést tapasztaltak.

A 0-3 éves korosztályú gyermekek fejlődési sajátosságairól nagy gyakorlattal rendelkeznek, így az esetek nagy százalékában jelzéseik megalapozottak voltak, és a gyermekek megfelelő fejlődésük érdekében különleges ellátásra szorultak. A szülői beleegyezést követően a gyógypedagógus megfigyeli a gyermeket csoportjában, kisgyermeknevelője társaságában.

Fontos, hogy a gyermeket a saját, jól ismert közegében figyeljék meg, hiszen ha ismeretlen emberként egy ismeretlen közegben vizsgálunk egy 0-3 éves korú gyermeket nem feltétlenül kapunk valós képet a képességeiről. Amennyiben a megfigyelés megtörtént, arról feljegyzés készül, ami javaslatot tartalmaz a továbbiakra nézve, pl.: orvosi vizsgálat, képességvizsgálat. A döntést a szülő hozza meg, hogy milyen irányba indul el gyermekével. Azon gyermekek számára, akiknek szülei nem igénylik a napközbeni kisgyermekellátást, vagy más bölcsődébe járnak, de fejlesztésre szorulnak, *ambuláns ellátás* keretében biztosítjuk a korai fejlesztést.

Egyre többen veszik igénybe a gyógytornász segítségét. Az ambuláns ellátás arra a problémára ad választ, hogy egyre növekedett azon csecsemőkorú gyermekek száma, akik mozgásfejlesztést igényelnének és a szülei otthon tartózkodnak velük. Óriási hozama ennek az ellátásnak, hogy az ilyen problémával érkező és más sérültséggel nem rendelkező gyermekek esetében, az időben elkezdett fejlesztésnek köszönhetően a gyermekek egy-két éven belül utolérik ép társaikat és mindenfajta hátrány nélkül folytathatják tovább életüket. A bölcsődében játszóház működik, ahová azokat a sajátos nevelési szükségletű gyermekeket is várjuk, akik nem a mi bölcsődénkbe járnak.

Fontos, hogy a gyermeket a saját, jól ismert közegében figyeljék meg, hiszen ha ismeretlen emberként egy ismeretlen közegben vizsgálunk egy 0-3 éves korú gyermeket nem feltétlenül kapunk valós képet a képességeiről. Amennyiben a megfigyelés megtörtént, arról feljegyzés készül, ami javaslatot tartalmaz a továbbiakra nézve, pl.: orvosi vizsgálat, képességvizsgálat. A döntést a szülő hozza meg, hogy milyen irányba indul el gyermekével. Azon gyermekek számára, akiknek szülei nem igénylik a napközbeni kisgyermekellátást, vagy más bölcsődébe járnak, de fejlesztésre szorulnak, *ambuláns ellátás* keretében biztosítjuk a korai fejlesztést.

Egyre többen veszik igénybe a gyógytornász segítségét. Az ambuláns ellátás arra a problémára ad választ, hogy egyre növekedett azon csecsemőkorú gyermekek száma, akik mozgásfejlesztést igényelnének és a szülei otthon tartózkodnak velük. Óriási hozama ennek az ellátásnak, hogy az ilyen problémával érkező és más sérültséggel nem rendelkező gyermekek esetében, az időben elkezdett fejlesztésnek köszönhetően a gyermekek egy-két éven belül utolérik ép társaikat és mindenfajta hátrány nélkül folytathatják tovább életüket.

11. GYERMEKEKRŐL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓ

A bölcsődei nevelés-gondozás során folyamatosan figyelemmel kell kísérni a gyermekek fejlődését és azt dokumentálni kell.

- **csoportnapló:** Bölcsődei csoportnapló vezetése kötelező. Ebbe a naplóba a részeknek megfelelően, értelemszerűen kell beírni a gondozás-nevelés feladatát, tervezését, értékelését. Tartalmazza a gyermekcsoport napi életének főbb történéseit, mindkét kisgyermeknevelőnek feladata a csoportnaplóba való beírás. Tartalmazza a hiányzók nevét, a napi étrendet, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, minden olyan történést, ami az egyes gyermek vagy a csoport életét befolyásolja. A kisgyermeknevelőknek naponta be kell írni az eseményeket, nem lehet utólag dokumentálni.

- **gyermek-egészségügyi törzslap:** A gyermek felvételével indul és a gyermek bölcsődéből való kimaradásával zárul. Tartalmazza a gyermek és szülők adatait, valamint a gondozásával, nevelésével, egészségével kapcsolatos feljegyzésekre ad lehetőséget.

- **fejlődési napló:** Minden gyermeknek külön „füzet” tartalmazza a bölcsődei élete során a fejlődése állomásait. Az első találkozás az első bejegyzés, melyet a családlátogatás és a beszoktatás idejére vonatkozó bejegyzések követnek. A gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente kell a kisgyermeknevelőnek vezetni az értelmi-, a mozgás-, a beszédfejlődésre, a szociális kapcsolatok alakulására, az önellátásra vonatkozó részeket, nagyobb eseményeket.

- **üzenő füzet:** A család és bölcsőde kapcsolattartásának igen fontos formája. A szülő tájékoztatást ad a gyermeke életének korábbi időszakáról, fejlődéséről, otthoni szokásairól. A kisgyermeknevelő minden olyan lényeges eseményről ír, ami a gyermekkel a bölcsődében történt. Ide jegyzi be a gyermek fejlődésében tapasztalt változásokat (pl. szobatisztaság, beszéd, mozgás, játékfejlődés). Használata folyamatosan történik. Az optimális, ha a kisgyermeknevelőn kívül a szülő is folyamatosan beír az üzenő füzetbe, így tájékoztatja az otthoni történésekről a bölcsőde dolgozóit. Vezetése rendszeresen történik. Negyedévente összefoglalót kell készíteni a kisgyermeknevelőnek a gyermek fejlődéséről és az üzenő füzetben megjelentetni.

-Napi jelentés kimutatás TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI)

A naponta gondozásban résztvevő gyermekek nevét rögzítjük. A feladat felelősei a bölcsődei részlegvezetők és helyettesek. Az adatszolgáltatás ellenőrzését az Egyesített Bölcsődevezető végzi. A bölcsődei normatíva igénylésének alapja.

- Személyi térítési díjak nyilvántartása

Az étkezésben résztvevő gyermekek nyilvántartását naponta vezetjük. Külön nyilvántartás készül a kedvezményben részesülőkéről.

12. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

A gyermekek többsége az érés, fejlődés, a családi nevelés és a bölcsődei nevelés eredményeként a bölcsődés kor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

Az óvoda érettség jellemzői:

- Főtevékenysége a játék, aktív, tevékeny, szereti, amit csinál
- Képes kötődni, érzi, hogy szeretik, a közösséghez tartozik, családjának, társainak örül, a felnőtt - gyerek kapcsolaton túl, a gyerek-gyerek kapcsolatokban is biztonságban, jól érzi magát, szívesen játszik társaival.
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat
- Kialakult én-tudata, én-képe pozitív,
- Nyitott, érdeklődő, kíváncsi. Örömmel vesz részt új tevékenységekben,
- Több területen önálló, élvezi önállóságát, a gyakorlást, kisebb segítséget igényel,
- Tudomásul veszi, hogy nem teheti mindig azt, amit akar.
- Képes a konfliktusokat, negatív érzéseket önállóan, vagy felnőtt segítségével feldolgozni,
- Mozgása összerendezett, változatos mozgásformákat használ. Érzékeli teste térbe való elhelyezkedését, mozdulatai hatását.
- Képes kifejezni magát, szabadon megnyilatkozik különböző területeken. Szavakkal fejezi ki szükségleteit,
- Elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot a felnőttekkel és a gyerekekkel,
- Szobatiszta, legtöbbször „ágytiszta”. Büszke arra, hogy nem használ pelenkát,
- Együttműködik a felnőttekkel, szívesen segít, kisebb feladatokat teljesít.

A gyermekek egészséges fejlődés esetén is jelentős egyéni különbségeket mutatnak. Az intézmények a család, bölcsőde és óvoda együttműködése fontos a gyermek zavartalan fejlődése és az óvodai adaptáció érdekében.

13. GYERMEKÉLELMEZÉS

Feladatunk a bölcsődés korú gyermekek napközbeni étkeztetése, a korszerű minőségi táplálkozási alapelvek figyelembevételével.

A közétkeztetés feladata, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. 50. §-nak (3) bekezdése előírja, hogy „A közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségi és tápértékű étkezést kell biztosítani.”

A gyermekek ételmezését az OÉTI ajánlás jogszabályra emelkedett „ A rendszeres étkezést biztosító, szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás-egészségügyiajánlás közétkeztetők számára” című dokumentum alapján végezzük.

Két tagbölcsődénk saját főző konyhával működik, a HACCP minőségbiztosítási feltételeknek megfelelően. A gyermekek életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő étkezést, szükség esetén -szakorvosi javaslat alapján- diétás étrendet biztosítunk bölcsődéinkben. Az étrendet a korszerű táplálkozási elvek és konyhatechnológiai eljárások figyelembe vételével szakképzett ételmezésvezető, gyermekorvos és dietetikus tervezi és állítja össze. Az élelmi anyagok beszerzésének biztonságát szállítói szerződések biztosítják. Az ételek elkészítésénél minden esetben törekszünk a korszerű konyhatechnológiai eljárások betartására.

Kiemelten fontosnak tartjuk a jó minőségű gyermekételmezést, ezért rendszeresen mindenre kiterjedő ellenőrzéssel kísérjük figyelemmel annak megvalósulását. Az ételsorok összeállításánál nagy figyelmet szentelünk az ételek változatosságára és színben való harmonizálására. A gyermekek részére napi háromszori főétkezést és tízórai frissítő folyadékot, gyümölcsöt biztosítunk.

A gyermekek heti étrendjéről a szülőket rendszeresen előre tájékoztatjuk. Az ételmezés, az étkeztetés szabályait az Ételmezési Szabályzat tartalmazza.

A helyes étrend összeállítása mellett ügyelünk arra is, hogy a fejlődéséhez szükséges táplálékot jó étvágygal, örömmel és korának megfelelő módon, esztétikus környezetben, kulturáltan fogyassza el. Ezeket a szempontokat munkánk során következetesen és fokozottan szemelőt tartjuk. Nap, mint nap tapasztaljuk, hogy a bölcsődébe kerülő gyermekek szüleinek az egyik legtöbb gondot a gyermek étkezése okozza.

Az étkeztetés gondos szervezésének célja a kisdéd-tápláláson túlmutatva a gyermek és az ifjúkor, sőt a felnőttkor egészségesebb táplálkozási szokásainak formálása.

14.. EGÉSZSÉGNEVELÉS, PREVENCIÓ

Gyermekfogászat: A gyakorlatként alkalmazott korszerű étkezési szabályok, acukorfogyasztás csökkentése, a rágásra nevelés és az édes italok helyetti vízzádás önmagában is prevenció értékű. Ezen felül a bölcsőde fontos feladatának tekinti, a kisgyermekkorban kialakított helyes fogápolási szokásokat. Ennek értelmében 2 éves kor körül a szájöblítés bevezetése az első lépés. Ezt követően a fogkrém nélkül végzett fogmosás szokásának kialakítása a cél. Meggyőződésünk, hogy a korai gyermekkorban kialakított szokások meghatározóak az egész élet során, ezért kezeljük kiemelt feladatként a szájápolási prevenciót, reménykedve benne, hogy a fogszuvasodás mértéke a népesség tekintetében csökkenthető ezzel.

Somadrin – Himalája téglás só szoba. A tengeri sós levegőt idéző, felső légúti betegségek megelőzését szolgáló, asztmatikus tüneteket csökkentő, gyógyhatású „barlang” preventív haszna már bizonyított. Statisztikailag igazolt, hogy a téli időszakban, a rendszeres só szoba látogatás hatására, a felső légúti megbetegedések száma lényegesen csökkent. A gyermekek immunrendszerének erősítése-, az ellenálló képesség növelése érdekében vezettük be ezt a fajta szolgáltatást. A csoportok ősztől- tavaszig heti rendszerességgel két alkalommal látogatják a sószobát.

Mozgás fejlesztés: A gyermekek vele született mozgásigényének kielégítése, a mozgás fejlődés elősegítése, a mai mozgásszegény társadalomban fontos, kardinális feladata minden intézménynek. A csecsemő világgal való ismerkedése, a mozgásfejlődés előre haladásával tárgy ki igazán, ezért is fontos a megfelelő hely és eszközök biztosítása. Ezen túlmenően a mozgás öröme egy életen át el kell, hogy kísérje az embert. Sajnos a mai rohanó életben, a testmozgás felnőtt korban háttérbe szorul. Meggyőződésünk, hogy ezen lehet változtatni akkor, ha a gyermek már korai időszakban megismeri a mozgás örömét. Ennek elősegítése érdekében, az udvarokon fa mozgásfejlesztő játékok beszerzése, telepítése folyamatosan történik. A mozgás öröme túl fontos, hogy a szabad levegőn tartózkodás is megvalósulhasson. A szobai mozgásfejlesztők megfelelő minőségére és változatos használati lehetőségére külön figyelmet fordít minden bölcsőde.

Az Egyesített Bölcsődei Intézmények tagintézményeiben lábtornát vezettünk be a fizioiogiás lúdtalp és bokasüllyedés korrekciója céljából, a tornát az intézmény gyógytornásza irányítja.

15. HAGYOMÁNYOK ÜNNEPEK

A hagyományok minden közösség életében nagy jelentőségűek. A készülődés, az ünnepi hangulat, majd a rá való emlékezés, sok közös élmény forrása lehet, erősíti az összetartozást, segít az egymásra figyelésben, egymás segítésében, önbizalmuk fokozásában. A hagyományok egy-egy közösség sajátjai, csak rájuk jellemző apró mozzanatokkal, intimitással bírnak. Így hagyomány lehet, hogy, megünnepeljük egymás születésnapját, névnapját; hogy reggel közös együttlétet számolunk be az eseményekről, hogy szülőkkel közös délutánokat szervezünk az ünnepkörökhöz kapcsolódva. A Szülők nagyon szeretik ezeket a programokat.

Fontosnak tartjuk azt, hogy a gyermekek életében „különleges” napok is legyenek az év folyamán. A bölcsődékben a helyi szokásoknak, adottságoknak megfelelően tartják meg a következő ünnepeket:

- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Húsvét
- Anyák napja
- Gyereknapi

16. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELME

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson a számukra. Közfeladatot ellátó személynek minősül a kisgyermeknevelő munkatárs.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti:

- a személyes adatainak védelme,
- a magánéletével kapcsolatos titokvédelem, (egészségi állapota, személyes körülményei, jövedelmi viszonyai, szociális rászorultság), panasztétel joga.

16.1. Érdekképviselési fórum

A bölcsődei szolgáltatások biztosítása során tilos a hátrányos megkülönböztetés az ellátást igénybevevőt megilleti a személyes adatainak védelme, joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez.

A bölcsőde különös figyelmet fordít a gyermeki, szülői jogok érvényesülésére, tájékoztatással, érdekképviseléssel.

Az Egyesített Bölcsődei intézmények, gyermekek napközbeni ellátása keretében a bölcsődei ellátásban részesülők jogainak és érdekeinek érvényesítését elősegítő Érdekképviselési Fórum működik.

Az Érdekképviselési Fórum célja a mélyebb megbeszélést igénylő szülő és kisgyermeknevelő közti konfliktus megoldása. A szülők érdekeit szülőcsoportos beszélgetéseken demokratikus formában megválasztott képviselő védi.

Az Érdekképviselési Fórum tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői közül (minden gondozási egységből 1 fő szülő)
- az intézmény dolgozói közül 4 fő
- a fenntartó képviselőjében Budaörs Város Önkormányzata részéről 1 fő.

Az érdekképviselési fórum feladatkörében eljárva:

- megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat,
- dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,
- intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény szakmai ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál,
- véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben,
- javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról,
- egyetértési jogot gyakorol az intézmény házirendjének jóváhagyása tekintetében.

A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselési és szakmai szervek panasszal élhetnek a fórumnál:

- az intézményi ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, valamint,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

ALAPÍTVÁNYUNK

a

VADVIRÁG BUDAÖRSI BÖLCSŐDÉKÉRT ALAPÍTVÁNY

Adószámunk: 18710577-1-13

Számlaszáma: 10403758 – 49555550 - 56491016

Az Alapítvány székhelye: 2040 Budaörs, Dózsa György u. 17/A.

Az Alapítvány telephelye: 2040 Budaörs, Lévai u. 35.

Az Alapítvány célja:

Az Alapítvány kiemelten támogatja:

- A bölcsődés korú egészséges és sajátos nevelési igényű gyermekek preventív és mozgáskoordinációs fejlesztését, a mozgáskultúra kialakítását, a mozgásra, sportra való igény felébresztését. Mindezekhez a személyi tárgyi feltételek fejlesztését.
- A bölcsődékben dolgozó szakemberek szakmai fejlődésének támogatását.
  - Szakmai könyvtár létrehozását, bővítését.

Az alapítvány közhasznú tevékenységei:

Az 1997. évi XXXI. törvény szerinti bölcsődei ellátás.

Az alapítvány céljának megvalósítása érdekében a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvényben meghatározott alábbi tevékenységeket végzi:

- nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés,
  - egészségmegőrzés, betegségmegelőzés
  - szociális tevékenység, családsegítés,
    - kulturális tevékenység
  - gyermek és ifjúságvédelem, sport

Az Alapítvány részt vállal továbbá a 1997. évi XXXI. törvény alapján elvégzendő egyéb feladatokból is.

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

Ezen szakmai programot Budaörs Város Önkormányzat

Egyesített Bölcsődei Intézmények

Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpont

és

Százszorszép Bölcsőde

részére

2016-2021-ig terjedő időszakra készítettük.

A szakmai program visszavonásig érvényes.

A Szakmai Programot Budaörs Város Önkormányzatának Szociális és Egészségügyi Bizottsága .../2016.(IV. ....) SZEB. sz. határozatával elfogadta.

A fenntartói legitimáció után a program életbe lép.

Módosítása a 15/1998. NM rendelet alapján történik.

Aktualizálása folyamatos.

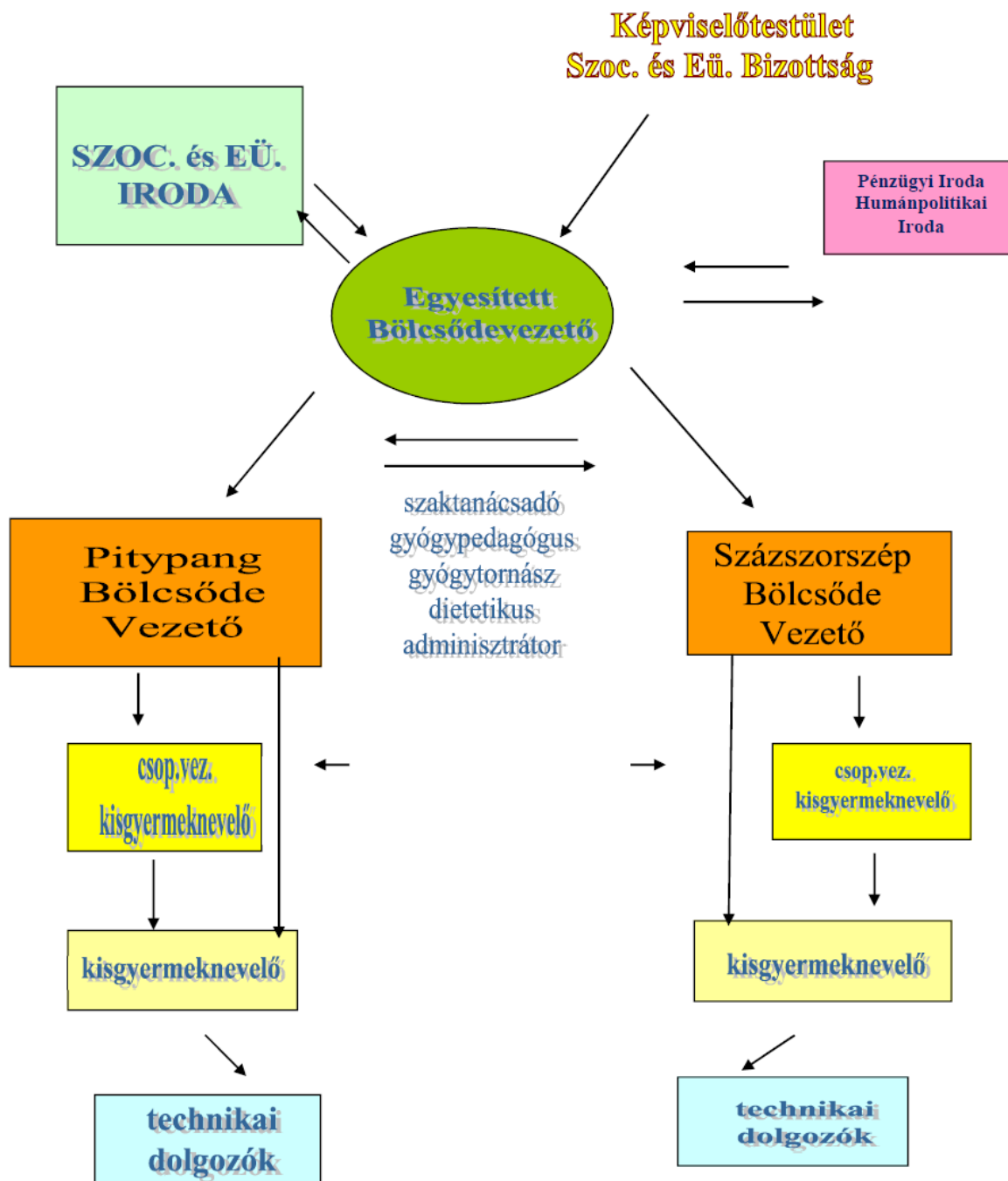
Bölcsőde bélyegzőjének lenyomata:

**Németh Lászlóné
Egyesített Bölcsődevezető**

MELLÉKLETEK

Egyesített Bölcsődei Intézmények szervezeti ábrája

2. sz. melléklet

Budaörs Város Önkormányzat
Egyesített Bölcsődei Intézmények
2040 Budaörs, Dózsa György u. 17/A.
Telefon/Fax: 06-23-415-402
E-mail: budaors@pitypangbolcsi.t-online.hu

Felvételi könyv száma: /2016.

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött egyrészről: Budaörs Város Önkormányzat Egyesített Bölcsődei Intézmények, mint a napközbeni ellátását biztosító intézmény, képviselőjében eljáró: Németh Lászlóné (továbbiakban Intézmény) valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Az ellátást igénybe vevő **törvényes képviselője:**

Neve:.....

Leánykori neve:.....

Születési helye, ideje:.....

Anyja neve:.....

Lakcíme:.....

Szem.ig.száma:.....

között, az alábbi feltételek szerint.

A bölcsődei ellátást igénybe vevő:

Neve:.....

Születési helye, ideje:.....

Anyja neve:.....

Lakcíme:.....

TAJ száma:.....

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja: 2016. ....

A bölcsődei ellátás megszűnésének időpontja: 201 . ....

1. A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelete alapján „bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, ill. annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, fogyatékos gyermek az ötödik életévét betölti.”

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:

- szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
- napi négyzeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
- a fejlődéshez szükséges egészséges, biztonságos és esztétikus környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját gondozónő rendszer), egyéni bánásmód,
- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra, alvásra
- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
- rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.

A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:

- a házirend megismerése,
- adaptációhoz szükséges idő és feltételek,
- tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
- rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenőfüzet),
- szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, bölcsődevezetővel, bölcsőde orvosával, szükség szerint szakemberekkel,
- tájékoztatók, étrendek megismerése.

3.A Gyvt 33. § (1), (2) bekezdésében foglaltak értelmében a személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor, ellátás esetén az ellátás megkezdésekor tájékoztatni kell az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét. Az ellátás igénybevételének megkezdésekor a gyermek ellátását biztosító tagintézmény az alábbiakról tájékoztatja a törvényes képviselőt:

- a) az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- c) az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről
- d) az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- e) az intézmény házirendjéről,
- f) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- g) a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- h) a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviselői fórumról.

4. A szülő köteles a tájékoztatás megtörténtéről nyilatkozni, az Gyvt. alapján vezetett intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni, és nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

Térítési díjak

1 A törvényben meghatározottak szerint (1997. XXXI. tv. 146.§ - 151. §) a személyes gondoskodást nyújtó alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása személyi térítési díjának megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy más törvényes képviselő köteles, a jogviszony megkezdésének első napjától.

2. Az 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban Gyvt.) 147.§.(2) A bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali

---

felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására), valamint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

3. A Gyvt. 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden évben a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. Mindenkor a hatályos 13/2011.(III.28.) önkormányzati rendelet alapján kell a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés személyi térítési díját megfizetni. A gondozásra vonatkozó intézményi és személyi térítési díj 0,- Ft-ban került megállapításra.

4. A személyi térítési díjról szóló részletes tájékoztatást, valamint a személyi térítési díj mértékéről szóló értesítést e megállapodás melléklete tartalmazza.

5. A gyermekek étkeztetésére és a kedvezményekre, támogatásokra való jogosultság feltételei:
Az ingyenes gyermekétkeztetésre jogosultság feltétele, az 1997. évi XXXI. törvény szeptember 1-jén hatályba lépő módosítása szerint, már szélesebb körben elérhető az ingyenes, bölcsődei gyermekétkeztetés.
A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenesen étkeznek ha

- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek
- családban tartósan beteg gyermeket nevelnek
- A családban három vagy több gyermeket nevelnek
- A gyermeket nevelésbe vették

6. Ha a szülő gyermekét betegség, vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, az intézmény vezetőjénél köteles bejelenteni a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést. Az étkezés lemondásánál a hiányzás első napját a szülőnek fizetni kell. A lemondást minden reggel 9 óráig tudják a szülők az irodában telefonon, személyesen vagy e-mailben megtenni. A bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól a szülő vagy törvényes képviselő

7. A bölcsődei étkezésért fizetendő személyi térítési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles határidőre megfizetni.

A térítési díjat havonként a tárgyhónapot követő 10. napjáig kell befizetni (328/2011. Korm.rend.16. § (1). alapján), készpénzben, vagy átutalással. Ennek elmulasztása esetén a gyermeket a határnapot követően nem tudjuk fogadni az intézményben.

8.A törvényes képviselő köteles az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és az azokban történő változásokról 15 napon belül információt szolgáltatni!

---

9. Az Egyesített Bölcsődei Intézmények a Gyvt. 35-36. §-a alapján Érdekképviselési Fórumot működtet, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az Önkormányzat képviselői vesznek részt. Az Érdekképviselési Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez. Az Érdekképviselési Fórumnak címzett panaszt az Intézményvezetőnél kell benyújtani.

10. Nyári zárás: A két intézmény nyáron két turnusban 5-5 hétre, télen a két ünnep között (egy ügyeletes bölcsődét kivéve) a bölcsődék zárva tartanak. A nyári zárás időpontjáról a szülőket a törvényi előírásnak megfelelően febr.15-ig-ig tájékoztatjuk.

Nevelés-gondozás nélküli munkanap: 15/1998. NM rendelet módosítása kimondja, hogy a bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.

11. A szülői felügyeletet gyakorló személy a házirendet betartja, valamint együttműködik az ellátásban közreműködő személyekkel.

12. Megszűnik az ellátás:

- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért, vagy a harmadik életév beöltését követő december 31. után, valamint a Gyvt. 42.§ (1) alapján a gyermek 4. életévének betöltését követő augusztus 31.,
- ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás megszüntetését kéri,
- ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

13. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Önkormányzat Szociális és Egészségügyi Irodájához fordulhat. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-36. paragrafusa rendelkezik.

14. A személyes adataim kezeléséről (2011.évi CXII. tv. 5.§(1), a 1993. évi III. tv. 20.§-a értelmében a tájékoztatást megkaptam.

15. Hozzájárulok és engedélyezem, hogy gyermekemről az intézményben készített fotókat és videofelvételeket a bölcsőde szakmai anyagaiban (Szakmai Program, tájékoztató, faliújság, szakmai előadások, konferenciákon, honlapon, kiadványokon, szakmai filmekben, stb.) felhasználhassa, és nyilvánosságra hozhassa.

Az ellátást igénylő kijelenti, hogy a megállapodásban foglaltakat megismerte, megértette és aláírásával egyidejűleg egy példányát átvette.

Budaörs, 2016. év ..... hó .....nap

Szülő/gondviselő

Egyesített Bölcsődevezető

Jelen megállapodás két eredeti példányban készült

PITYPANG BÖLCSŐDE

Budaörs Város Önkormányzat
Egyesített Bölcsődei Intézmények
2040 Budaörs, Dózsa György u. 17/A.
Telefon/Fax: 06-23-415-402
E-mail: budaors@pitypangbolcsi.t-online.hu

SZÁZSZORSZÉP BÖLCSŐDE

A megállapodás 1.sz melléklete:

SZÜLŐI NYILATKOZAT bölcsődei ellátásról

..... szülő vállalom, hogy

Gyermekelem neve:

Születési helye, ideje:

a gyermekelem ellátását 2015/2016-os nevelési év végéig a

- Budaörs Város Önkormányzat Egyesített Bölcsődei Intézmények
- Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpont – 2040 Budaörs, Dózsa Gy. u.17/A. *
  - Százszorszép Bölcsőde – 2040 Budaörs, Lévai u. 35. *
biztosítsa.

Budaörs, 2016.

Szüelő aláírása

* A kívánt rész aláhúzendó!

A megállapodás 2.sz melléklete:

1. melléklet a 190/2015. (VII. 20.) Korm. rendelethez, 6. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelethez

NYILATKOZAT

gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén

1. Alulírott _____
születési név: _____
születési hely, idő _____, _____.
anyja neve: _____
_____ szám alatti lakos, mint a
1.1. _____ nevű gyermek
születési hely, idő _____, _____. anyja neve: _____
1.2. _____ nevű gyermek
születési hely, idő _____, _____. anyja neve: _____ *
1.3. _____ nevű gyermek
születési hely, idő _____, _____. anyja neve: _____ *
szülője/más törvényes képviselője/gondviselője (a megfelelő aláhúzendő)
a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti
gyermekétkeztetési normatív kedvezmény igénybevételét az alábbi jogcím alapján kérem, mivel a
gyermek(ek):**
a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
..... év ..... hónap ..... napjától,
b) tartósan beteg vagy fogyatékos,
c) családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
d) családjában három vagy több gyermeket nevelnek, ***
e) nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság, vagy _____
f) családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező
legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészség-
biztosítási és nyugdíjjárulékmal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át.

2. Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, egyúttal hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez történő felhasználásához.

Dátum: .....

.....
az ellátást igénybe vevő
(szülő, más törvényes képviselő, nevelésbe vett gyermek
esetén az ellátást nyújtó nevelőszülő, intézményvezető)
aláírása

* A pont csak akkor töltendő, ha az ugyanazon intézménybe járó több gyermeke után ugyanazon jogcímen igényli a szülő/más törvényes képviselő/gondviselő a normatív kedvezményt. Ha különbözik a jogcím, gyermekenként külön nyilatkozatot kell kitölteni. A gyermekek számának megfelelően a sorok értelemszerűen bővíthetők.

** A megfelelő pont jelölendő! Az f) pont kizárólag abban az esetben jelölhető, amennyiben az ellátást igénybe vevő gyermek az a)–e) pontok szerinti feltételek egyikének sem felel meg.

*** A gyermekek számának meghatározásánál figyelembe veendő gyermekek köre: Az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező 18 éven aluli gyermek; a 25 évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló gyermek és életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermek, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermek és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt.

Tájékoztató a nyilatkozat kitöltéséhez

A jövedelemszámítás szabályai (Arra az esetre vonatkozik, ha a kötelezett a kedvezményt a Nyilatkozat 1. pont f) alpontjában foglaltak alapján kívánja igénybe venni.)

1. A feltétel csak bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek esetén alapozza meg a normatív kedvezményre való jogosultságot, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130%-át [2015. évben a 89 408 Ft-ot].

2. A nyilatkozat megtételekor figyelembe veendő személyek köre: a kérelem benyújtásának időpontjában közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

2.1. szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,

2.2. a tizennyolc éven aluli gyermeket, a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló gyermeket és életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet,

2.3. a 2.1. és 2.2. alpontba nem tartozó, a Polgári Törvénykönyv családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

3. A nyilatkozat megtételekor figyelembe veendő jövedelem: a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétele), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, továbbá az a bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni. Így különösen:

3.1. munkaviszonyból, munkavégzésre/foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz,

3.2. társas és egyéni vállalkozásból, őstermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem,

3.3. nyugellátás, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (például rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás), nyugdíjszerű ellátások (például korhatár előtti ellátás),

3.4. a gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások [különösen: csecsemőgondozási díj (CSED), gyermekgondozási díj (GYED), gyermekgondozási segély (GYES), gyermeknevelési támogatás (GYET), családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás],

3.5. önkormányzat, járási hivatal és az állami foglalkoztatási szerv által folyósított rendszeres pénzbeli ellátások (különösen: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, ápolási díj, időskorúak járadéka, álláskeresési támogatás),

3.6. egyéb jövedelem (különösen: kapott tartás-, ösztöndíj, értékpapírból származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.).

4. A jövedelmi adatok alatt havi nettó jövedelmet kell érteni.

5. Rendszeres jövedelem esetén a nyilatkozat benyújtását megelőző hónapban kapott összeget, míg nem rendszeres jövedelem, illetve vállalkozásból, őstermelésből származó jövedelem esetén a nyilatkozat benyújtását megelőző tizenkét hónap alatt kapott összeg egy havi átlagát kell együttesen figyelembe venni.

---

6. A családtag által fizetett tartásdíj összegét jövedelemcsökkentő tényezőként kell figyelembe venni.

7. Nem minősül jövedelemnek, így a jövedelemben sem kell beszámítani a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1a) bekezdése szerinti ellátásokat, így különösen a rendkívüli települési támogatást, a lakásfenntartási támogatást, az adósságcsökkentési támogatást, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében nyújtott támogatást és pótlékot, a gyermekvédelmi nevelőszülők számára fizetett nevelési díjat és külön ellátmányt, az anyasági támogatást, a súlyos mozgáskorlátozott személyek pénzbeli közlekedési kedvezményeit, a vakok személyi járadékát és a fogyatékosági támogatást. Nem minősül jövedelemnek továbbá az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatás, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény alapján történő munkavégzés révén szerzett bevétel, továbbá a természetes személyek között az adórendszeren kívüli keresettel járó foglalkoztatásra vonatkozó rendelkezések alapján háztartási munkára létesített munkavégzésre irányuló jogviszony keretében történő munkavégzésnek (háztartási munka) a havi ellenértéke.

8. A nyilatkozat benyújtását megelőzően megszűnt jövedelmet figyelmen kívül kell hagyni.

9. A családban az egy főre jutó havi jövedelem összegének kiszámítása: a család összes nettó jövedelme [a 2. pont szerinti személyek 3. pont szerinti jövedelmének együttes összege] csökkentve a fizetett gyermektartásdíj összegével, majd osztva a jövedelemszámításnál figyelembe veendő személyek számával [2. pont].

PITYPANG BÖLCSŐDE

Budaörs Város Önkormányzat
Egyesített Bölcsődei Intézmények
2040 Budaörs, Dózsa György u. 17/A.
Telefon/Fax: 06-23-415-402
E-mail: budaors@pitypangbolcsi.t-online.hu

SZÁZSZORSZÉP BÖLCSŐDE

A megállapodás 3. sz. melléklete:

GYERMEKÉTKEZTETÉSRE SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁSA

Tisztelt Szülő!

Gyermeke neve:

Születési helye, ideje:

Budaörs Város Önkormányzat Egyesített Bölcsődei Intézmények

- Pitypang Bölcsőde és Gyermekközpont – 2040 Budaörs, Dózsa Gy. u.17/A. *
- Százszorszép Bölcsőde – 2040 Budaörs, Lévai u. 35. *

gondozottjának a gyermekétkeztetésre vonatkozó személyi térítési díját a 13/2011.(III.28.) önkormányzati rendelet alapján az alábbi összegben állapítom meg:

- 100% -os, napi 501,40 Ft *
- ingyenes, napi 0,00 Ft *

Érvényes 2015.09.01–től, visszavonásig.

Gyvt. 148.§ (3) Az intézményvezető a kötelezettet írásban tájékoztatja a személyi térítési díj összegéről.

Budaörs, 2016.

Bölcsődevezető

A személyi térítési díj összegéről a tájékoztatást megkaptam.

A személyi térítési díj befizetését, minden hónapban határidőre teljesítem:

- átutalással *
- helyben készpénzes befizetéssel *

Budaörs, 2016.

Szülő aláírása

* A kívánt rész aláhúzendó!

Budaörs Város Önkormányzat
Egyesített Bölcsődei Intézmények
2040 Budaörs, Dózsa György u. 17/A.
Telefon/Fax: 06-23-415-402
E-mail: budaors@pitypangbolcsi.t-online.hu

A megállapodás 4. sz. melléklete:

BÖLCSŐDE HÁZIRENDJE

1. A bölcsőde nyitva tartási ideje: munkanapokon 6.00 –18.00 óráig tart.
2. A bölcsődébe naponta reggel 6- 8 óráig fogadja az érkező gyermekeket. Kérjük, hogy 8 - 8.30 között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek. A gyermek hazavitelére délután 18 óráig van lehetőség.
3. A gyermekek gondozása – nevelése a bölcsőde szakmai programjában megfogalmazottak és az 1. sz. melléklet szerinti napirend alapján történik.
4. A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.
5. Bölcsődéből távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén a szülő viseli a teljes felelősséget gyermeke iránt.
6. A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön zárható szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényekben, mert a bölcsődében hagyott, ill. a gyermekén lévő, vagy hozott tárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.
7. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét értesíteni kell. Ha a gyermek gyógyszert, vagy gyógyhatású készítményt kap arról a szülő írásban köteles tájékoztatni a gyermeke kisgyermeknevelőjét.
8. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. Kérjük, hogy az ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.
9. Betegség miatt hiányzó gyermeket, csak (Egészséges közösségbe mehet.) orvosi igazolással tudjuk fogadni. A megtörtént kötelező védőoltásokról folyamatosan kérjük a tájékoztatást.
10. Az üzenő füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.
11. Ha a szülő gyermekét betegség, vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, az intézmény vezetőjénél köteles bejelenti a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést. A bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól.
12. Kérjük, hogy az étkezési személyi térítési díjat minden hónapban a kijelölt időpontig pontosan fizessék. Ennek elmulasztása esetén a gyermeket a határnapot követően nem tudjuk fogadni!
13. A fenntartó a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra 0 Ft személyi térítési díjat állapított meg.

-
14. A bölcsőde területén és a bölcsőde udvarán a dohányzás szigorúan tilos!
  15. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen kérjük tárolni.
  16. A bölcsődében április 21-e, vagy az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. A szülőket március 1-jéig tájékoztatni kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.
  17. A bölcsőde a hivatalos törvény által biztosított ünnepnapokon zárva tart. A nyári és a téli zárásokat, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden év március 1-ig tájékoztatjuk. A nyári zárás 5 hét, a téli zárás 1 hét, ezen időszakokra igény szerint ügyeletes ellátást biztosítunk.
  18. Szülői Fórumot működtetünk a gyermek és szülői jogok képviselete érdekében.

Budaörs, 2016.

Bölcsődevezető

Egyesített Bölcsődevezető

Budaörs Város Önkormányzat
Egyesített Bölcsődei Intézmények
2040 Budaörs, Dózsa György u. 17/A.
Telefon/Fax: 06-23-415-402
E-mail: budaors@pitypangbolcsi.t-online.hu

A megállapodás 5. sz. melléklete:

NAPIREND

- 6:00 – 8:00 - Folyamatos érkezés, szükség szerinti
fürdőszoba használat, szabadjáték
- 8:00 – 8:30 - Reggeli
- 8:30 – 10:00 - Játék szobában, játszókertben
- 10:00 - Tízórai
- 10:00 – 11:30 - Játék játszókertben, szobában,
fürdőszoba használat
- 11:30 – 12:15 - Ebéd
- 12:15 – 15:00 - Alvás, fürdőszoba használat
- 15:00 – 15:30 - Uzsonna
- 15:30 – 18:00 - Játék, folyamatos hazaadás

---

3. sz. melléklet (Szervezeti és Működési Szabályzat)